

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Rekla je vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s poštno 6 K. Kdor hodi sam ponj, plaša na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katal. Zakavnege društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeran popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Dr. Ivan Šusteršič.

Ob 50-letnici njegovega rojstva.

Ni ga imena, ki bi bilo na Slovenskem bolj znano, kakor ime dr. Ivan Šusteršič. A smelo tudi rečemo, da ni imena slovenskega moža, ki bi bil danes tudi pri drugih narodih Avstrije in ostale Evrope tako znan, kakor dr. Ivan Šusteršič. Seveda na eni strani je občudovan in spoštovan, na drugi strani osorvažen in z gnjevom zasledovan. Toda v enem so si prijatelji in sovražniki edini: dr. Šusteršič je danes najzmožnejši in najodličnejši slovenski politični voditelj. In ravno zasluge kot političnega voditelja nam narekujejo ob njegovi 50letnici dolžnost, da se ga s častjo in hvaležnostjo spominjamo.

Dr. Ivan Šusteršič se je rodil dne 29. majnika 1863 v Ribnici kot sin okrajnega uradnega predstojnika. V Ljubljani je obiskoval ljudsko šolo, gimnazijo pa v Kranju in v Ljubljani. Po dovršenem zrelostnem izpitu je bival nekaj mesecev v Gradcu v samostanu pri Pavlincih, nato pa se je odločil za pravništvo in je to vedo študiral na Dunaju. Za doktorja prava je promoviral l. 1889. v Gradcu in kot odvetnik še sedaj posluje v Ljubljani.

Že na prvem katoliškem shodu l. 1890 je dr. Šusteršič nastopil kot govornik in že tedaj vzbudil občo pozornost. Bistroumen kakor dr. Šusteršič, je takoj, ko je stopil v javno življenje, uvidel, da je treba z vso silo iztrgati iz slovenskega naroda plevel, ki se je kot liberalizem pod krinko narodnosti že posebno močno pasel med slovenskim razumnostvom, pa tudi že med narodom. Uvidel je, da liberalci ne trgajo iz src poštenega slovenskega ljudstva samo Boga in spoštovanja do katoliške cerkve, ampak da so liberalci ravno tisti, ki brez usmiljenja odirajo naše ljudstvo in ga gospodarsko uničujejo.

In kot mlad mož, poln vzorov bistroumja in pa vstrajnosti, se je lotil dela. Politično in gospodarsko osvoboditi slovensko ljudstvo liberalcev in narodnih nasprotnikov, to je bilo njegovo geslo tedaj in to mu je še danes.

V družbi dr. Kreka in še več drugih gospodov prišel je svoje delo. Staro konservativno stranko je preustrojlil v ljudsko, novodobnim potrebam primerno katoliško stranko. Ustanavljal je gospodarske zadruge, posojilnice itd., ki so se ukoreninile med našim ljudstvom. Kmet, dotlej od liberalcev izmzgavan in zaničevan, se je začel osvobajati jerobstva, pričel se utrjevati na svoji zemlji. Denar, ki so mu ga liberalni mogotci posojevali na visoke obresti, je kmet vzel v posojilnici za primerne obresti in ga vrnil nazaj odruhoma. In z gospodarskim osamosvojenjem je pričel naš kmet tudi politično samosvoje misliti. Dvignil je glavo naš kmet, ponosno je dvignil svojo slovensko pest in zaječal je liberalizem v koreninah. In s kmetom se je začel organizirati v svojih društvi delavec, obrtnik, učitelj. Ako si videl tedaj to veselo prerojenje je takoj v početku in ako opazuješ to veselje na licih poštenega slovenskega ljudstva še danes, potem moraš vsklikniti: Veliko je moralo biti preje trpljenje in popolnoma upravičeno je veselje nad vstajanjem in prerojenjem poštenega slovenskega ljudstva.

In povsod si dobil dr. Šusteršiča. Ni hodil on po tej poti za drugimi, ampak vedno na čelu ali pa v prvih vrstah, kjer se je šlo za korist in napredek slovenskega naroda. On ni čakal, da bi prišel še-le ob žetvi, prijel je že v početku plug in oral ledino s trudom, pridnostjo, pa tudi z božjim blagoslovom.

Ni čuda, da so se nasprotniki zaletavali v njega kakor stekli psi, ga zmerjali, obrekovali, blatili povsod, kjer so le mogli. Saj so videli, da pod njegovim krepkim vodstvom zmagonosno prodira katoliška ljudska misel v vse stanove in tudi v zadnjo gorsko koč. Videli so, da ljudstvo več ne veruje praznim besedam, da je sito liberalizma. Zato ni čuda, da so ravno nanj kot voditeljem - zmagovalcem izlili ves srd in žolč.

Ni pa to napadanje in obrekovanje oplašilo dr. Šusteršiča. Kot več vojvode je šel po začrtani poti. Vedel je, da je politična pot trnjeva pot in le s trudom in delom je mogoče dober in trajen uspeh.

Dr. Šusteršič je pa tudi globoko veren. Prepričan, da le v krščanstvu je rešitev in napredek slovenskega ljudstva, ne govori on tega le v besedah, ampak pokaže to neustrašeno v dejanju. Dobro ve namreč, da prazno je delo brez sreče z nebes, združuje

svoje delo z molitvijo, zato pa danes ob 50letnici svojega rojstva s ponosom lahko reče: Z božjo pomočjo sem veliko storil.

Slovensko ljudstvo na Kranjskem pa tudi ljubi in visoko ceni svojega voditelja. Poslalo ga je že pri štirih volitvah v državni zbor in večkrat tudi že v deželni zbor, kjer vneto zastopa koristi svojih volilcev. Njegove govore preveva velika ljubezen do slovenskega ljudstva, ljubezen, pomagati svojemu ljudstvu do boljšega obstoja in boljše bodočnosti. In ni je prilike, da bi dr. Šusteršič ne povzdignil glasu v obrambo in korist slovenskega naroda. In ne samo, da se ga boje sovražniki ljudstva, njegove besede morajo upoštevati vsi merodajni činitelji v državi, ker jim pove resnico v obraz in jim je ta potem všeč ali ne.

Pa ne samo Kranjci ljubijo svojega dr. Šusteršiča, ampak ljubijo ga vsi pošteni Slovenci in Hrvati. On je načelnik Vseslovenske Ljudske Stranke in podnačelnik skupnega odbora Vseslovenske Ljudske Stranke in Hrvaške stranke prava. Njegovemu res zelo spretnemu delovanju in pa odločni volji se imamo zahvaliti, da se je vendar-le polagoma začela obračati javna pozornost na žalostne razmere med Slovenci in Hrvati. Češko vprašanje in poljsko-rusinsko vprašanje izgublja vedno bolj na pomenu, a jugoslovansko vprašanje stopa vedno silneje v ospredje. Zaslugo za to ima dr. Ivan Šusteršič.

Dr. Ivan Šusteršič je mož, kakoršnih je rodila le malo slovenska mati. Njegovo delo je ustvarilo pogoj, da slovensko ljudstvo lahko mirnim odčesom zre v bodočnost. Ob njegovi 50-letnici se zato s hvaležnostjo spominja slovensko ljudstvo njegovih napornih bojev za ljudske pravice, veseli se njegovih uspehov in zmag in pošilja vroče molitve do Boga, naj mu ohrani to železno krepko in izredno sposobno moč še dolgo vrsto let. Dr. Ivan Šusteršič naj živi!

Nismo zadovoljni!

(Govor poslanca dr. Korošca v državni zbornici, dne 20. maja.)

Visoka zbornica! Ravno kar smo slišali govor (ministrskega predsednika grofa Stürgkha), ki je popolnoma podoben tedenskemu pregledu kakega časopisa. (Tako je!) V prvem delu govora smo čuli o notranjepolitičnih razmerah. Govorilo se je o češkem in gališkem vprašanju, a najvažnejšega vprašanja sedanjega časa — jugoslovanskega vprašanja — se ni niti omenilo. (Živahni medklici.) Iz tega je razvidno, da nima ministrski predsednik niti ene besede za jugoslovansko vprašanje, da je v tem važnem trenutku popolnoma zamolčal Jugoslovane pred javnostjo. (Živahni, trajajoči medklici. — Nemir. Predsednik zvon.) V drugem delu svojega govora je naslikal g. ministrski predsednik zunanje-politični položaj. Tudi v tem oziru nismo veliko zvedeli. Mislim, da je g. ministrski predsednik mnenja, da že itak dovolj vemo. Saj že iz dosedanjega zamotanega položaja lahko ugotovimo 2 dejstva, namreč: da bomo iz političnega boja, v katerega smo bili prisiljeni stopiti, odšli prvič z modrimi lisami, in drugič — s praznimi žepi. Tega ne morejo niti bodoči dogodki več izpremeniti.

Kadar se govori o tem, kaj je avstro-ogrsko monarhija ob priliki balkanske vojske izgubila, oziroma pridobila, zavrača naša javnost vso krivdo na diplomacijo (državnike) in ji očita slabost, kratkovidnost, nezmožnost itd. Ne bom preiskovala danes, v koliko in katera teh očitanih so opravičena, ampak rajše bom razpravljala o vprašanju, ali niso tudi notranjepolitične razmere skrivale slabosti in napak, ki se pripisujejo naši diplomaciji. (Pritrjevanje in medklici.)

Znano je dejstvo, da nas uči izkušnja, da deluje in učinkuje vsak ustroj iz samega sebe na zunaj. Če je ta ustroj zdrav, je tudi njegovo delovanje zdravo in blagotvorno, če je pa nezdrav in slab, je njegovo delovanje slabo. Naj navedem zgled za resničnost moje trditve iz naše neposredne bližine. Tukaj imamo ustroj, katerega tvori vlada in večina v zbornici. Obe sta za nič, tako je pa tudi delovanje v našem drž. zboru. (Živahni medklici.)

Za časa vojnih dogodkov na Balkanu je vsakdo lahko čital v najraznovrstnejših listih, zlasti pa v dunajskih, izraze ogorčenja, kako je sploh mogoče, da se male balkanske države ne uklonijo volji naših velesil. Iskali so za ta pojav tudi razjasnitve. In vendar je razjasnitev tako jasna! Naš veledržavni ustroj je že v svojem jedru nezdrav, mnogi narodi v njem so neza-

dovoljni z notranjimi razmerami in zato ta ustroj ne more na zunaj vzbuditi enotnosti in moči, enotne in močne volje. (Pritrjevanje.)

Naša ustava proti Jugoslovanom.

Z dogodki l. 1866 se je rešilo nemško in italijansko vprašanje brez nas, proti nam, neugodno za nas. Avstro-ogrsko monarhija je doigrala tako v Nemčiji kakor v Italiji svojo vlogo. Odslej je bila naša bodočnost na Balkanu in ob Adriji; naša bodočnost so bile pokrajine na jugu, kjer prebivajo Slovani. A še kljub temu naša država po letu 1866 ni iskala tukaj svoje bodočnosti, ampak se je še vedno mislilo na to, kako bi naša država zopet v Nemčiji dobila premoč nad Prusijo. Ker so bili Madžari nezanesljivi, trebalo jih je pridobiti na svojo stran, in sklenil se je dualizem (dvojna država, avstrijska in madžarska država). V svoji kratkovidnosti so razdelili državo, da bi tem potom prišli do moči. To je bil zunanjepolitični namen, da se je ustvaril nesrečni dualizem.

Kmalu pa so spoznali, da na severu naše države ni upanja na kake uspehe. Toda na jugu je oviral plodonosno politiko notranje-politični cilj dualizma in je še dandanes na potu vsakemu zdravemu razvoju. Z upeljavo dualizma so hoteli zatreti Slované, posebno še Jugoslovane. (Živahno pritrdjevanje.) Da bi ta namen tem sigurnejše dosegli, so previdno razdelili jugoslovansko ozemlje in ga izročili deloma tostranski, deloma onostranski državi polovici v zatiranje. (Pritrjevanje.) To delo je zares plod državnishke modrosti, kakršne še svet ni tako kmalu videl.

Ker je bilo državno-pravno življenje Jugoslovancev v onostranski državi polovici mnogo bolj razvito, kot pri nas, se je preneslo težišče naše politike z ozirom na Balkan v Budimpešto, v onostransko državno polovico. Bodočnost naše države na jugu, nalogo, prisvojiti si Balkan, se je pred vsem prepustilo Madžarom, čeprav tvorijo popolnoma tujo ljudsko skupino med evropskimi narodi in nimajo niti volje niti izobrazbe, da bi na druge narode vplivali blagodejno in poživljajoče. (Pritrjevanje.) Madžari so torej pred vsem imeli dolžnost, da pripravijo naši državi pot na Balkanu in nam pridobijo ondi vpliva. In res, pripravili so izborno jugoslovansko politiko naše države!

Veleizdajalce iščejo.

Gospoda moja! Ko so šle armade jugoslovanskih balkanskih držav na pomoč svojim bratom, da jih rešijo zamotanega turškega jarma, in ko so zmagoslavno premagale tisočletnega sovražnika in zatiraleca Jugoslovancev, so se veselila vsa jugoslovanska srca. (Pritrjevanje.) Tudi Jugoslovani v avstro-ogrski monarhiji smo se veselili nad zmagami balkanskih narodov, s katerimi smo si v sorodstvu po jeziku, krvi in krščanstvu. (Živahno pritrdjevanje.) Do tega veselja imamo pravico in nikomur na svetu, tako vsaj menimo, ne bo prišlo na misel, da bi nas radi teh čustev preganjal.

V resnici pa se je vsako, še tako nedolžno izražanje, bratskega čustvovanja zasledovalo z nezaupanjem in iskalo v vrstah avstro-ogrskih Jugoslovancev izdajalce države in izdajalce cesarske hiše. Bajе so celo par takih našli ter jih zaprli v ječe. Zakrivilo so neki državi nevarne govore in vslikke.

Kje so veleizdajalci?

Govore in vslikke! Toda, gospoda moja, v Budimpešti se čisto prosto sprehajajo okoli veleizdajalci in izdajalci domovine, ki sicer ne govore državi nevarnih govorov, ampak že leta in leta namenoma in premišljeno delajo na to, kako bi Jugoslovane odtujili državi in vladarski rodbini. (Živahno pritrdjevanje.) Ti so razni Khueni-Hedervari, Tise, Lukači, Cuvaji in Tomašiči. (Živahno pritrdjevanje in medklici.) To so pravi izdajalci, to so grobokopi naše države kot velesile, to so največji sovražniki naše bodočnosti na Balkanu. Ti izdajalci, najhujši, ki si jih moremo misliti, pa se veselijo svobode, da, odlikuje se jih celo z redovi in naslovi, kakor osle s kraguljčki. (Veselosť in pritrdjevanje.)

Madžari tlačijo Hrvate.

Kako pa so pripravili Khueni, Tomašiči in njih pomagači našo državo na jugoslovansko politiko? S tem, da so v najresnejšem trenutku vladarski hiši in državi zveste Hrvate oropali ustave. V istem trenutku, ko so Bolgari in Srbi izvojevali svojim bratom

svobodo ter povečali svojo domovino, so se odprle v naši državi za Hrvate in Srbe ječe in njihovo svobodo se je uklenilo v verige. Na ta način si hočemo pridobiti prijateljev na Balkanu! Potem pa še pride dvorni svetnik g. Kuranda in pravi, da se bo vse popravilo z uvozom srbskih volov. (Veselost.)

Zadnji čas se sicer zopet govori o ustavni rešitvi hrvaškega vprašanja, toda kako malo resno se misli na to, je razvidno iz tega, da iščejo na Hrvaškem ljudi, ki bi bili pripravljeni, izdati svoj narod in izročiti hrvaško ustavo Ogram. To so ljudje, katerim je celo vlada nadela ime: „propalice“. (Živahni klici: Čujte! Čujte!) Hrvaško vprašanje, ta najobčutnejša rana na našem državnem telesu, pa ne bo prej rešeno v blagor skupne monarhije, dokler se hrvaških dežela popolnoma ne odzame pogubonosnemu vplivu Madžarov in se jim v okvirju monarhije ne da svobode.

Nemci tlačijo Slovence.

Gospoda moja! Ne smemo se varati. Kljub osvobodilnim vojskam in njih velikim uspehom, ostane tudi za naprej težišče naše zunanje politike še vedno na jugu države. Avstro-Ogrska ostane še nadalje največja jugoslovanska država, v kateri prebiva nad 8 milijonov Jugoslovancev. Šlo se bo v bodoče za to, katera država si bo znala pridobiti Jugoslovane. V tem oziru že danes lahko izjavimo, da smatramo za prave veleizdajalce tiste, ki bi pospeševali zatiranje Jugoslovancev v to ali onostranski državni polovici. (Pritrjevanje.) Avstro-Ogrska ne sme biti nemško-madžarska država; nemško in madžarsko zatiranje mora izginiti. Prenehati mora, da bi se Slovenci na Koroškem, kakor v kakem turškem vilajetu, kratile njihove narodne pravice. Ne gre, da se Slovenci na Štajerskem z največjo odporno silo branijo ponemčevalnih navalov in da so Slovenci na Primorskem kljub svoji veliki večini izročeni italijanski premoči. Prenehati mora, da se v Dalmaciji uvaja prisilno vojaško upravo, da morajo vsi za vojno sposobni moške v deželi v škodo poljedelstva po cele mesece ostati pod orožjem. Ne gre, da bi se s pomadžarjevanjem in ponemčevanjem v Bosni in Hercegovini pripravljala tla za upore in da se skupemu ustavnemu življenju teh dežel stavlja največje ovire. Kar se pa posebej tiče Hrvaške, se jo mora hitro odvzeti madžarskemu vplivu. Tudi ne gre, da bi se Jugoslovancem ovirala pot do vladarskega prestola, kajti značilno je, da se še ni nikdar zgodilo, da bi prišel tudi kak Jugoslovanc v kronski svet. (Res je!) Jugoslovanci v avstro-ogrski monarhiji ne škilijo čez meje in ne iščejo svoje bodočnosti izven države, zahtevajo pa iste pravice in prostosti, kakor jih imajo drugi narodi, da morejo v omiki in gospodarstvu napredovati. Mi nočemo nemško-madžarske monarhije, mi hočemo, da je naša država pravična z vsemi narodi. (Pritrjevanje.)

Skrajni čas.

Ali se bodo te naše želje izpolnile, kojih uresničenje bi nas usposobilo, da bi imeli dovolj privlačne moči na Jugoslovane izven naše države? Odkrito izpovemo, da od vlade in strank ne pričakujemo ničesar. Celotista stranka, v katero smo postavili mnogo upanja, je pustila pred kratkim cesarsko pesem pridušeno igrati, da je mogla tem krepkeje zadoneti „Die Wacht am Rhein“. V znamenje nemške nestrpnosti je ta nekdanja državna stranka razobesila celo frankfurtsko zastavo. (Čujte!)

Samo eno upanje še živi v nas Jugoslovancih, in to je: vladarska rodbina. Ona je močna dovolj, da oprta na še zanesljivo armado, uniči dualizem. Zadnji čas je, da se država po narodnostih preosnuje, da se Jugoslovane državnopravno zedini in se na razvalinah dualizma razvije nova, velika, svobodna, vsem narodom enako pravična habsburška država. (Živahno pritrdjevanje.)

Na Balkanu.

Bolgarija je v vojski največ trpela, kajti proti njej je bila obrnjena glavna moč turške armade. Žrtvovala je največ vojaštva in največ denarja. Srbija in Grška sta doprinesli primeroma malo žrtev, več kot te dve državi, je trpela še Črna gora. Razumljivo je potemtakem pač, da si Bolgarija želi skorajšnjega miru. Je res, da je sedaj že premirje in je minilo prelivanje krvi, toda pod orožjem mora vendar imeti vse svoje vojaštvo. In koliko to stane, vemo letos tudi mi v Avstriji. A ni samo denarne škode pri tem, ampak tudi gospodarska, kajti hiše in cele vasi so brez moških in se ne morejo opraviti težja gospodarska dela. Srbija in Grška nočeta podpisati mirovnih pogojev, kakor so jih predlagale velesile, ki jih je sprejela Turčija in na tihoma tudi balkanske države. Sedaj zahtevata Srbija in Grška nekatere izpremembe v pogojih. Od teh je najvažnejša ta, da naj bodo zastopniki balkanskih držav imeli na mednarodni finančni skupščini v Parizu iste pravice kakor zastopniki velikih držav. Ta skupščina v Parizu bo rešila vprašanje vojne odškodnine in razdelitve turškega državnega dolga. Bolgarija kot zvesta zaveznica mora seveda te zahteve podpisati, vendar bi danes rajši sklenila mir nego jutri. Vendar je upati, da se velesile tem izpremembam ne bodo več dolgo upirale in jih bodo kmalu dovolile. Potem se podpiše začasni mir in začne pogajanja za sklep končnega miru med Turčijo in balkanskimi državami.

Napetost med Bolgarijo in Srbijo ter med Grško traja naprej. Prihajajo tudi vesti o tajni zvezi med Srbijo in Grško proti Bolgarski, toda danes še

ne moremo reči kaj je na teh govoricah resnica in kaj ne.

Boji med Grki in Bolgari.

Napetost med Grki in Bolgari radi razdelitve zavzetega ozemlja se je razvila tako daleč, da so se že začeli med njimi bojni spopadi. Boji se vrše med grškimi in bolgarskimi četami severovzhodno od Soluna. Bolgari pošiljajo dan za dnevom nove čete proti Grkom. Pretečeni teden sta se vršila dva velika spopada grških in bolgarskih čet. Pri Angisti blizu Seresa je trajal boj celo 2 dni in 2 noči (21. in 22. maja). Bolgari, ki so vedno dobivali pomoč in so se zelo hrabro borili, so Grke premagali in jih pognali v beg. Na bojišču je ostalo baje 2000 mrtvih in ranjenih. Bolgari so zavzeli po kratkem boju tudi mesto Nigrito, ki leži med Seresom in Solunom. Na bolgarski strani se je borilo 60.000 mož. Bolgari prodirajo vedno dalje proti Solunu. Večji boji so se vršili tudi pri Rasolinosu in Sohosu. Povsod so bili Bolgari zmagovalci. Domneva se, da imajo Bolgari namen, obkoliti s svojo armado Solun in tako prisiliti Grke, da ga odstopijo Bolgarom.

Grki so poslali svoje bojno brodovje pred mesti Kavala in Dedeagač ob obali Egejskega morja, da bi Bolgare prestrašili. Ko je dne 25. maja križarilo nekaj grških ladij pred pristaniščem Kavala, so Bolgari iz obrežnih topov začeli streljati na grške ladje, katere so pa takoj odplule, ne da bi odgovorile na ogenj. — Grški kralj Konstantin se nahaja v Solunu in bo sam prevzel poveljstvo nad grškimi četami.

Tajne zveze.

Bolgari so imeli v vojski s Turčijo velike izgube. Po zanesljivih poročilih je na Bolgarskem padel vsak četrti mož na bojnem polju ali mrtev ali pa ranjen. Desetletja bo bolgarski narod trpel te hude rane. In sedaj mu preti nevarnost, da mora zgrabit za orožje proti lastnim zaveznikom. Pred vojno so se namreč balkanski zavezniki že domenili, kje bo šla nova meja med posameznimi državami, če se posreči premagati Turčijo. Mesta: Bitolj, Veles, Ohrida, Florina, Solun in še nekatera druga mesta na desnem bregu Vardarja bi naj pripadla Bolgarom. Toda Srbi, oziroma Grki, so vsa ta mesta in pokrajine nižje od Vardarja si samovoljno med seboj razdelili ter sklenili nekako tajno zvezo ter se hočejo podpirati v morebitnem boju proti Bolgarom, ki vstrajajo pri prvotni pogodbi. Med tem pa, ko se Grki in Srbi vežejo proti Bolgarom, se je tudi Bolgarija ozrla okoli za pomočnike ter je baje sklenila tajno zvezo z Rumunijo in Avstrijo. Če je na teh vesteh kaj resnice, bo pokazala bodočnost.

Silistrija.

Kakor poročajo iz Bukarešte, je imel izvršilni odbor liberalne stranke sejo, v kateri je strankin načelnik Bratianu razvil vsebino petersburškega zapisnika bolgarsko-rumunskega dogovora radi odstopa Silistrije, ki določa: 1. Silistrija z okolišmi 3 km se odstopi Rumuniji; 2. Rumunija ima pravico, vzdrževati rumunske šole in cerkve v Macedoniji; 3. Rumunija ima pravico, utrditi svojo mejo proti Bolgariji, dočim Bolgarija tega ne sme; 4. Rumunija prizna odškodnino tistim silistrijskim prebivalcem, ki se hočejo izseliti. Odškodnino bo določala posebna komisija, obstoječa iz Bolgarov in Rumuncev. — Rumunski ministrski predsednik Majorescu je v zbornici razložil politiko Rumunije za časa balkanske vojske in je dokazal, da Rumunija ni mogla začeti vojske z Bolgarijo, ker bi bila Rusija v tem slučaju potegnila z Bolgarijo.

Hrvaški orožniki za Skader.

Ogrski domobranski minister je izdal okrožnico, da naj se javi do 150 orožnikov, ki so zmožni hrvaškega jezika in bi bili pripravljeni, iti služiti v Skader. Ako se toliko orožnikov ne oglasi prostovoljno, bodo ostali s silo določeni.

Avstrijska patrulja prestopila črnogorsko mejo.

Iz Gorkovea v Krivošiji ob črnogorsko-avstrijski meji, kjer se nahajajo avstrijske vojaške barake, se je podala dne 15. maja patrulja na črnogorsko mejo, da jo obhodi (rekognoscira). Patrulja je obstojala iz rezervnega poročnika Knolla, rezervnega kadeta Mainca in 6. mož trdnjavskega topničarskega polka št. 5. Patrulja je šla na goro Berčina (ki je znana našim vojakom iz l. 1878); severovzhodno od Gorkovea. Vsled hude megle in dežja je patrulja zgrešila pravo pot ter je prestopila črnogorsko mejo. Zašla je 2 km daleč v Črno goro. Pri Jardinovem dolu se prijela patrulja črnogorske čete. Patruljo so odvedli Črnogorci v bližnjo črnogorsko garnizijo. Po pojasnilu od strani Avstrijecev je črnogorsko ministrstvo določilo, da se avstrijska patrulja izpusti. Dne 16. t. m. se je četa zopet vrnila v Gorkovac.

Rezervisti na dopustu.

Kakor smo že zadnjič poročali, se je vojaška uprava v ožgled razpravam v državnem zboru vendar odločila, da bo odpuščenih 50.000 rezervistov. Le rezervisti, ki službujejo v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji, za enkrat še ne bodo odpuščeni. Vendar pa je vojaško poveljstvo dovolilo, da sme pri četah v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji menjavati se dobiti po 8% vojakov 14dnevni dopust. — Dodatno se še poroča, da je vojni minister izjavil nekemu odposlanstvu kmečkih poslancev, da od omenjenih 50.000 odpuščenih rezervistov pripade 30.000 mož letniku 1909.

Nadalje je vojno ministrstvo tudi določilo, da se odpustijo rezervisti pri 15. in 16. koru, in sicer letniki 1910 in 1911.

Državni zbor.

Dne 20. maja se je začela v državni zbornici razprava o naši zunanji politiki. Ministrski predsednik grof Stürgkh je ta dan položil na zbornično mizo začasni proračun za drugo polovico letošnjega leta in podal ob tej priliki v daljšem govoru sliko o našem notranjem in zunanjem političnem položaju. Toda povedal ni ničesar posebno zanimivega. Vse, kar je povedal, je javnost vedela že prej. Zato bode pač stvar poslancev, da dodajo, kar je Stürgkhovemu govoru manjkalo. Oglasilo se je več kot 30 govornikov k besedi. Zato je trajala razprava že cel minul teden in bo nemara še cel tekoči teden.

Zanimivo je, da je prišel prvi po ministrskem predsedniku do besede slovenski štajerski poslanec dr. Korošec. Njegov govor prinašamo na drugem mestu dobesedno po brzopisnem (stenografičnem) zapisniku. Za njim je govoril načelnik nemške narodne zveze, poslanec dr. Groß, ki je prvi del svojega govora posvetil izvajanjem dr. Korošca ter jih hotel izpodbiti, kar pa ni šlo. Govornika Čehov sta bila dosedaj Stanek in dr. Kramar, za Hrvate pa je govoril dr. Čingrija. V imenu krščanskih socialcev je dr. Šlegel hudo napadal nemško svobodomiselstvo zaradi izgovorov nemške fakinaže v Gradcu proti katoliškim dijakom.

O čem se bo po tej razpravi razpravljalo, to določi seja načelnikov, ki se skliče sredi tega tedna. Večinske stranke bi rade, naj pride v pretres davčni načrt, a Rusini se upirajo, češ, da morajo prej minuti v Galiciji deželnozborske volitve in se jim dati v novem deželnem zboru izboljšani volilni red.

V proračunskem odseku je podal finančni minister poročilo o dosedanjih izdatkih za vojaške odredbe. Na našo državno polovico odpade doslej okrog 167 milijonov. Kako se bo svota pokrila, še ni jasno. Dober vzgled nam je dala Nemčija, kjer bodo pokrili izredne vojaške izdatke z enkratnim vojnim prispevkom bogatejših slojev, ne izvzemši vladarskih hiš. Tudi pri nas bi bil ta način, ki bi bil lahko izvedljiv in socialno pravičen, dober.

Politični ogled.

— **Naš cesar.** Med avstrijsko in bavarsko vladarsko hišo vladajo že od nekdanj najprisrčnejše razmere. Obe vladarski rodbini — bavarska se imenuje rodbina Wittelsbah — občujeta zelo prijateljski med seboj. Da se to razmerje zopet potrdi, bo obiskal bavarski princ-vladar s svojo soprogo dne 3. junija na Dunaju našega cesarja.

— **Slovensko-Hrvaško.** Na Goriškem se vršijo priprave za bodoče deželnozborske volitve. Liberalna županska zveza za sežansko glavarstvo je zbrala za svoja kandidata huda liberalca Muho iz Lovek in pa Nemca iz Nabrežine. Posebno Nemec je znan kot svobodomislec. Tudi dva precej visoka uradnika se potegujeta za ti dve kandidaturi. V trgih pa kandidira tržaški advokat dr. Gregorin. Goriški liberalci so tako slabi, da niti nimajo med seboj sposobnega moža za kandidata in so si morali izposoditi liberalca iz Trsta. — Stranka prava, s katero so združene tudi slovenske politične organizacije, se je na Hrvaškem razcepila. Dr. Horvat, dr. Bošnjak in dr. Milobar so z mažaroni sklenili tajno pogodbo, da bodo v slučaju izvolitve v sabor podpirali mažaronsko vladavo. V to svrhu so dobili tudi od vlade denarja za svoje tiskovno društvo ter se s silo polastili pravaškega glasila „Hrvatska“. Oni pravaši, ki se nočejo dati podkupiti, ostanejo zvesti dosedanjemu voditelju pravaške stranke, dr. Mile Starčeviću. Načrt, po katerem se je stranka razcepila, so naredili nekateri mažaronski politiki in uradniki. V spomenici, ki so jo izročili v Budimpešti, se glasi: Ogrska vlada naj da deželni vladi hrvaški na razpolago potrebno svoto denarja, ker se na Hrvaškem z denarjem lahko vse doseže. Žal, da je to resnica. Le malo jih je, ki ne pripognejo svojih kolen pred mažaronskim zlatim teletom. — Listi poročajo, da je ban Cuvaj naznanil ogrskemu ministrskemu predsedniku Lukaču svoj odstop, katerega pa ta še ni sprejel, ker se baje vlada še ni odločila, kdo bi bil Cuvajev naslednik.

— **Deželni zbor.** Pretekli teden so bili zastopniki vseh avstrijskih učiteljskih društev na Dunaju, kjer so pri ministrih prosili, da se naj dohodki novih davkov uporabijo tudi za zvišanje njihovih plač. Učiteljske zastopnike je sprejel tudi ministrski predsednik grof Stürgkh. Ko ga je štajerski učiteljski zastopnik prosil, naj dela na to, da se štajerski deželni zbor skliče edino v ta namen in s tem dnevnim redom, da se odkažejo učiteljem višje plače, mu ministrski predsednik ni odgovoril. Pač pa je rekel, da bo storil vse, da začne štajerski deželni zbor v jeseni delovati. Ako pa se tudi njemu ne bi to posrečilo, potem bo treba misliti na nove volitve, ki naj ustvarijo drugo podlago za pogajanja. Iz tega sledi, da se bo na jesen z dež. zborom naredil še en poskus, mogoče zadnji ali pa še tudi ne zadnji.

— **Nižjeavstrijsko.** Nižjeavstrijska Kmečka zveza je imela v nedeljo, dne 18. maja, svoj občni zbor. Zveza šteje 68.000 članov ter se razteza po vseh 1600 nižjeavstrijskih kmečkih občinah, pa tudi po mestih in trgih ima dosti članov. Katoliško razumništvo podpira po svojih močeh delovanje te organizacije. V pretečenem letu je dala ta Kmečka zveza svojim članom 10.285 nasvetov v pravnih zadevah in na ta način zaščitila mnogo pravič ter prihranila kmetom mnogo

stroškov. Na obnem zboru se je sklenilo, v bodoče preskrbeti članom pravno varstvo, to je brezplačno posredovanje v sodnijskih zadevah. Nižjeav. K. Z. je imela l. 1912 186 shodov. Njena zasluga je tudi, da je ime „kmet“ na Nižjem Avstrijskem v javnosti zopet prišlo do veljave in spoštovanja. K. Z. je imela 191 tisoč kron dohodkov in 134.163 K izdatkov. Iz tega je razvidno, kaj premore dobra organizacija, ki temelji na verski podlagi. Tudi naša Kmečka Zveza bi še mnogo lepše napredovala, ako bi vsak spodnještajerski slovenski kmet storil svojo dolžnost ter se pridružil tej najmočnejši slovenski politični organizaciji na Spodnjem Štajerskem. — Na Dunaju je prišlo pretečeni teden do hudih pretefov med nemškonacionalnimi in židovskimi vseučiliščniki. Voditelj (rektor) vseučilišča je ostro nastopil proti nemškemu pretepačem in je prepovedal dijakom, nositi društvene čepice in znake.

— **Ogrsko.** Pravda Lukač - Desi še ni končana, a že poročajo listi o novi politični kupčiji med vlado in stranko večine. Ministrstvo za deželno brambo je kupilo posestva grofov Vladimira in Nikolaja Zichy za 4.090.000 K, da tam zgradi vojaško strelišče. Od te skupine je dobila blagajna večinske stranke za volilni sklad cela 2 milijona. Tako znajo Madžari gospodariti z davčnim denarjem. — Ogrski tovarnarji orožja in strojev so se odločno uprli vladni nameri, ustanoviti na Ogrskem tovarno topov, ker se boje, da bi jim tovarna odjedla del zaslužka. Vlada pa se na njih želje noče ozirati.

— **Nemčija.** V Berlinu v cesarski palači se je vršila dne 24. maja poroka edine hčere nemškega cesarja, princezinje Viktorije Lujze, s princem Ernstom Avgustom Kumberlandskim. Poročnih slovesnosti se je udeležil tudi angleški kralj s kraljico ter ruski car. Oba vladarja sta bila sprejeta z velikimi častmi. Ob dohodu ruskega carja je bil kolodvor in vse ulice, po katerih se je peljal car, strogo zastražene. Noben tujec ali civilno oblečen človek ni smel v bližino. Oblasti so se bale anarhistov, da bi isti izvršili napad na carja. Radovedneži so se spravili na strehe, od koder so ogledovali slavnostni spreved. Poroke in vseh slovesnosti, ki so se ob tej priliki vršile na nemškem cesarskem dvoru, se je udeležilo tudi mnogo nemških knezov in veljakov. Le noben član avstrijske vladarske hiše ni bil povabljen, kar gotovo ni dobro znamenje za toli hvalisano prijateljstvo Nemčije z Avstrijo. Vkljub temu pa se avstrijski nemški listi zelo trudijo, te nemške slavnosti opisati kolikor mogoče obširno in sijajno. Drug z drugim tekmujejo, kateri bi lepše in sijajnejše opisal vse podrobnosti. Čudno domoljubje preveva uredništva avstrijskih nemških listov. Če se vrši poroka kakega člana avstrijske cesarske hiše pa so poročila avstrijsko-nemškega časopisja zelo skromna.

— **Rusija.** Med tem ko se skoro vse evropske države nahajajo v vedno slabšem gospodarskem položaju, ko izkazujejo državne blagajne v Italiji, Nemčiji, Franciji itd. vsako leto velike primanjkljaje, je gospodarsko stanje ruske državne uprave izborna. Letos ima ruska državna blagajna 391 milijonov rubljev preostanka. O Rusiji, ker je slovanska država, pišejo nemški listi, da ima najslabše gospodarstvo. Številke pa govore o gospodarstvu Slovanov čisto drugače.

— **Italija.** V Rimu so prišli na sled veliki goljufiji. Pri stavbi velikanske pravosodne palače, ki bo stala državo 8 milijonov kron, sta se dala 2 poslanca podkupiti od stavbenih podjetnikov za 400.000 lir (po naše kron) in sta za to poskrbela, da se je oddala stavba za 2 milijona višje dotičnim podjetnikom, ki so ju podkupili. Preiskovalna komisija je dognala še več enakih goljufij. Oba liberalna poslanca, ki sta državo oškodovala za več milijonov, pa še niti kaznovana ne bosta. Take razmere so tam, kjer imajo glavno besedo liberalci. Goljufije, brezvestnost in tatvine so v liberalnih strankah stalno na dnevnem redu. Kjer ni vere v Boga, tudi ni poštenja!

— **Francosko.** Zadnja leta se cela Evropa silovito oborožuje. Vse države kupujejo topove in orožje, stavijo nove bojne ladje in pomnožujejo vojaštvo. Na Francoskem se že več mesecev sem pečajo z mislijo, vpeljati nazaj 3letno vojaško službo. Sedaj imajo 2letno. Ker hočejo armado za vsako ceno pomnožiti, je treba pridržati še tretji letnik v službi. S tem se peča francoski državni zbor. Večina Francozov je za ta načrt. Mnogi, zlasti socialisti, pa ž njim niso zadovoljni. Na več krajih je prišlo do velikih nemirov proti uvedenju 3letne vojaške službe. Po nekod so se teh nemirov udeležili tudi vojaki. Kolovodje teh protivojaških nemirov so prijeli. Pravijo, da jih bodo vtaknili v kazenske kompanije in jih poslali v Afriko, delat pokoro. V raznih garnizijah je nastal med vojaštvom pravcati punt. V mestu Comerey se je pri 65. pešpolku spuntalo čez 500 vojakov, ki so razsajali po vojašnici, prepevali socialistične pesmi, vsklikali broti vladni in grozili svojim predpostavljenim. Celot med častniki se širi agitacija proti 2letni vojaški službi. Pri 65. pešpolku so degradirali (odstavili) 13 častnikov. V Toulu se je uprlo 2500 vojakov. Pri 122. pešpolku v Parizu so se vojaki kar v celih četah spuntali. Nek trobentač je na najživahnejši ulici s trombo klical vojake k upor. Major, ki se je blizu izprehajal, je vrzel trobentača ob tla. Drug vojak je napadel majorja, ki je iztrgal nekemu vojaku puško in je z isto podrl napadalca na tlak. Listi poročajo, da se je bati po celi Franciji resnih nemirov. Francoska je gnezdo liberalizma, anarhistov, svobodomiselnosti in socialistov. Francozi nečisto poznati ne križa ne Boga. In kjer ni vere, tudi ni miru, ne blagoslova. Svobodomiselnost duh preveva tudi armado, liberalizem oropa tu-

di vojaka ljubezni do domovine, od tod tudi sedanja nemiri. V nedeljo so nameravali socialni demokratje prirediti v Parizu velikanski protestni shod proti 3letni vojaški službi. Vlada je shod prepovedala. Radi tega je prišlo dne 23. maja v francoskem državnem zboru do velikih nemirov. Socialistični poslanci so razgrajali, vpili in tulili proti večini in vladi. Še-le čez več časa se je mir zopet polegel. Triletna vojaška služba pa bo kljub vsem nasprotstvom skoro gotovo sprejeta.

— **Japonsko.** Iz japonskega glavnega mesta se poroča, da je cesar (mikado) zelo nevarno obolel na pljučnici. Mikado je zelo šibke postave in že od nekdanj rahlega zdravja. Radi tega se japonsko ljudstvo, ki svojega vladarja zelo ljubi, zelo boji za njegovo življenje. V Tokiu in drugih mestih na Japonskem so vsled cesarjeve bolezni prepovedane vse veselice. Cesarja ležijo 4 zdravniki, med temi 1 Avstrijec. — Novejša poročila pravijo, da se je stanje cesarju malo izboljšalo in da zdravniki upajo, da ga ohranijo pri življenju. Od vseh strani Japonske prihajajo ljudje v glavno mesto poizvedovat o mikadovi bolezni.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

1. nedelja: 3. po Biokostih, Juvencij.
2. ponedeljek: Marcelin, mučenec; Ekazom.
3. torek: Klotilda, kraljica.
4. sredo: Francišek Kar.; Kvirin.
5. četrtek: Bonifacij, škof.
6. petek: Norbert, škof.
7. sobota: Robert opat.

Iz učiteljske službe. Na dverazrednici, tretji plačilni razred, v Selah je razpisano mesto nadučitelja; prošnje do dne 31. t. m. — Na enorazrednici v Resniku, drugi plačilni razred, je oddati mesto učitelja-voditelja; prošnje do dne 5. junija. — Na štirirazrednici v Kapli pri Arvežu je oddati službo učiteljice; prošnje do 14. junija. Na 3razrednici na Dobrni, drugi plačilni razred, je oddati službo učitelja ali učiteljice; na šestrazrednici pri Sv. Pavlu pri Preboldu, drugi plačilni razred, je razpisano mesto učiteljice; na šestrazrednici v Trbovljah, tretji plačilni razred, je oddati služba učitelja; prošnje do dne 25. junija; na štirirazrednici v Slovenjgradcu, prvi plačilni razred, je razpisano mesto učitelja; prošnje do dne 20. junija.

*** Nova knjiga.** Izšel je II. zvezek izbranih spisov Petra Bohinca v zalogi Tiskovnega društva v Kranju. Obsega 6 kaj ljubkih pripovedi, ki se, kakor vsi Bohinčevi spisi, odlikujejo po lepi vsebini in po krasnem slogu. Cena vezani knjigi 1 K, nevezani 60 vin. Občinstvu, posebno dekliški mladini, knjigo prav toplo priporočamo.

*** Koledar Kmečke Zveze.** Kakor smo že poročali, izda Kmečka Zveza za prihodnje leto 1914 svoj koledar, ki bo velike važnosti za člane Slovenske Km. Zveze. Ta žepni koledar izide letos meseca oktobra. Člani Slovenske Kmečke Zveze, ki plačajo za leto 1913 udnine 1 K, dobijo koledar zastonj. Kdor koledar takoj naroči in pošlje denar naprej vsaj do 1. julija t. l., ga dobi tudi za 1 K. Pozneje bo stal koledar 1 K 50 vin. Koledar se naroči in plača v tiskarni Sv. Cirila v Mariboru. Somišljeniki, agitirajte za koledar! Zbirajte naročnino in pošljite jo do 1. julija t. l. tiskarni Sv. Cirila! V vsaki hiši, kjer je „Slovenski Gospodar“, naj bo tudi ta koledar! Te dni pošljemo na zaupnike K. Z. oklice za nabiranje udnine in nabilne pole. Kdor pomotoma ne bi dobil oklicev, naj piše K. Z. po-nje.

*** Pozor slovenski župani!** Nemški Šulferajn pošilja na naša županstva in razna društva prošnje za podporo. Naši nasprotniki so res skrajno predrzni. Ni dovolj, da ustanavljajo v naših krajih nepotrebne samonemške šole in pošiljajo k nam strastne nemško-nacionalne učitelje, sedaj bi še radi imeli od nas denar! Slovenski župani, kar v koš s temi nemškimi prošnjami ali jih pa raztrgajte na kosce!

*** Lepa evharistična slavnost na Španskem.** 4. maja je bilo po vseh španskih mestih skupno sv. obhajilo otrok. V Madridu (glavnem mestu Španske) so imeli otroci slovesno procesijo, na kar so prejeli skupno sv. obhajilo. Pa tudi po vseh drugih mestih so bile ob tej priliki razne slovesnosti. V Kordobi so meščani razsvetlili na večer celo mesto. Pismo sv. Očeta o obhajilu otrok se nikjer tako lepo ne izpolnjuje kakor ravno na Španskem. Tudi v tej deželi se polagoma otrešajo liberalcev, ki so enaki ljudem, ki pri nas po „Narodnem Listu“ in „Slovenskem Narodu“ zaničujejo verske svetinje.

*** Dragocen rožni venec.** Laški milijonar Verno je naročil pri zlatarju Forenso v Benetkah dragocen rožni venec iz čistega zlata, biserov in zlahtnih kamenov, katerega bo podaril sv. Očetu.

*** Nadvojvoda Karol v bolnišnici.** Nadvojvoda Karol in nadvojvodinja Cita sta obiskala na Dunaju bolnišnico neozdravljivih. Visoki par je v spremstvu prednice obiskal več bolniških dvoran in tolažil nesrečne bolnike, ki so se veselili tega nenavadnega obiska.

*** Italijanska kraljica kot bolniška strežnica.** Italijanska kraljica Jelena, hči črnogorskega kralja, je pred nekaj dnevi prisostvovala očesni operaciji kot bolniška strežnica. Med operacijo je držala ves čas mlado deklico, katero so operirali. Nato je bila prisotna tudi pri operaciji nekega „škilastega“. Pri odhodu je obljubila, da bi rada prisostvovala tudi pri kakih težkih operacijah.

*** Svobodomislecii kličejo katoliške redovnice nazaj.** Pariški meščani zahtevajo od mestnega sveta, da iz gmotnih in nrvnih ozirov pokliče zopet katoliške usmiljene sestre v bolnišnice. Nabrali so že nad 80.000 podpisov. „Slovenski Narod“ in „Narodni List“ vedno zabavljata proti katoliškim „nunam“; francoski liberalci pa so tekom nekaj let prišli do prepričanja, da se požitvovalnost katoliških redovnic ne da zamenjati.

*** Nestrpnost liberalnih učiteljev** je vedno hujsa. „Učiteljski Tovariš“, glasilo slovenskega liberalnega učiteljstva, napada v 17. številki nadučitelja v Mozirju, g. Praprotnika, ker je predaval o sadjarstvu na zborovanju nekaterih naših izobraževalnih društev in ker sta se o teh predavanjih „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ pohvalno izrazila. To je v očeh liberalnih učiteljskih nestrpnih strašen greh! Učitelj bi moral dandanes, če hoče biti po liberalnem vzorcu res vzor-učitelj, 1. hujskati in zabavljati vse dni svojega življenja čez katoliško misleče Slovence; 2. govoriti in hujskati samo na liberalnih shodih; 3. pisati samo v liberalne časopise; 4. zahtevati vedno višje plače; 5. izpodkopavati upliiv duhovnikov, naših poslancev in drugih voditeljev, in 6. družiti se z nemškutarji, sociji in vsemi drugimi sovražniki slovenskega ljudstva, samo s „klerikalci“ ne. Učitelj, ki ima te lastnosti, je pri liberalcih v čisljih, drugi ne! Omejeni ljudje so to!

*** Pavel Kunšak -- obojen na vislice.** Porotna obravnava proti Kunšaku, ki je na Dunaju umoril socialno-demokratskega poslanca Šumajerja, se je vršila prejšnji teden pred dunajskimi porotniki. Porotnikom je bilo predloženo samo eno vprašanje zaradi zavratnega umora. Porotniki so soglasno spoznali Kunšaka krivega. Sodišče je razglasilo razsodbo na podlagi porotniškega pravoreka. Po zakonu je bil Kunšak obojen na smrt na vislicah, a je priglasi pritožbo ničnosti. — Obravnava je pokazala, kako surovo postopajo socialni demokratje z delavci, ki niso njihovi pristaši. Kruh jim odjedajo povsod, ne trpijo jih v delavnicah, nahujskani po svojih voditeljih, ki so skoro sami židje, napadajo svoje tovariše, ki so drugega mišljenja. Taka je socialno-demokratska ljubezen do uboge delavca!

*** Prostožidarstvo v laški armadi** se širi vedno bolj. Zato so se posvetovala merodajne osebnosti v Rimu in priznale, kako velika nevarnost preti državi, če bo prostožidarstvo zlasti med častniki tako napredovalo. Celot veri sovražni časopisi so isto izrazili. — Prostožidarstvo se je pri zidavi sodnijske palače v Rimu (glej politični ogled!) močno oškodovalo in izgubilo veliko ugleda, a kljub temu gotovi ljudje ne spoznajo slepih ciljev svobodomiselnih sleparjev. Še-le laška zbornica je na to nevarnost opozorila in storila primerne korake, da se tej kugi v laški armadi postavi jez. V francoski armadi je vlada pripustila, da so socialni demokratje in liberalci širili svoje pogubne nauke med vojaštvo, kakor se jim je zljubilo. In sedaj se punta francoska armada svojim predpostavljanim!

*** Vojaška revolucija.** Z nekakim strahom gleda vse na Francosko. Vojaki se upirajo. Poročamo o tem v političnem ogledu. Najprej so se vladni krogi upirali Bogu, sedaj se vojaštvo upira vladnim krogom. Božji mlini meljejo počasi, a gotovo!

*** Avstrijski častniki v Odrinu.** List „Militärische Rundschau“ poroča, da je bolgarska vlada dovolila, da sme 6 avstro-ogrskih častnikov iti v Odrin in proučiti tam način, kako se je ta velevažna in močna trdnjava zavzela. Častniki so že odpotovali v Odrin. V tem odposlanstvu so po en zastopnik generalnega štaba, ženijskih, topničarskih, trdnjavijskih in pionijskih čet. V Odrinu ostanejo častniki 14 dni.

*** Hrvaški junak povzdignjen v plemiški stan.** Cesar je generalnemu majorju Juriju Mihalčiču podelil plemstvo s pridevkom „Stolac“. General Mihalčič je edini avstrijski častnik, ki je odlikovan z zlato svetinjo za hrabrost. Mihalčič je oni junak, ki je dne 19. avgusta 1878 z neprimerno drznim činom rešil avstrijsko posadko v Stolacu v Hercegovini gotovega pogina. Bosanski vstaši so avstrijsko posadko v Stolacu — 1 bataljon 32. pešpolka — popolnoma obkolili. Obleganje je trajalo več dni. Vojaki niso imeli ne živeža ne vode več. Položaj posadke je bil naravnost obupen. Poveljnik trdnjave je dne 18. avgusta zvečer sklical posadko ter vprašal, če se kdo oglasi prostovoljno, da ponese poročilo o položaju posadke v Mostar in privede pomoč. Oglasil se je častniški namestnik, Hrvat Jurij Mihalčič. Preoblekel se je v obleko turškega vojaka, oborožil s turško puško, samokresom in arabskim mečem. Zvečer, ko se je stemnilo, so spustili Mihalčiča po vrvi skozi okno in trdnjave. Mihalčič se je splazil v turški tabor, vodil Turke za nos, se grel in jedel ž njimi, zabavljaj čez Švabe, a nihče ga ni spoznal. Večkrat se je imel boriti s sovražniki, slaba mu je predla, bil je mnogokrat v smrtni nevarnosti, a končno pa je vendar došel v jutro dne 19. avgusta v Mostar. Patrulja 33. lovskega bataljona ga je vjela, misleča, da je vstaš. Ko je grede s patruljo živžaje korakal mimo avstrijskega častnika, je ta dejal: „To je pa res čuden ustaš, ki žvižga dunajski valček“. Vojaško poveljstvo v Mostaru je nato takoj odposlalo močan vojaški oddelek v Stolac. Posadka je bila rešena. Mihalčič je poleg zlate svetinje za hrabrost dobil tudi šaržo poročnika. Sedaj je prideljen kot generalmajor okrožnemu poveljstvu deželne brambe v Požunu na Ogrskem.

*** Polanjko obojen.** Znani Ivan Polanjko, ki je poneveril pri Zadružni Zvezi, oziroma pri Jadranski banki, 40.000 K, je bil dne 26. t. m. pred ljubljanskim

porotnim sodiščem obsojen na 6 let težke ječe in v povrnitev škode. Polanjkova žena je bila oproščena.

* **Požar v smodnišnici.** V noči od 24. na 25. t. m. je v Steinfeldu na Nižjem Avstrijskem na prostoru, kjer se tehta smodnik, nastal požar, ki je zažgal okoli 5000 kg brezdimnega smodnika. Eksplozija je uničila streho poslopja, kjer se nahaja tehtnica. Smodnišnica sama ni trpela nobene škode, ker so vojaki pravočasno omejili ogenj. Poškodovan ni bil nihče.

* **Velika vročina na Angleškem.** Iz Londona se poroča, da je nastala zadnje dni na Angleškem velika vročina. Val nenavadne toplote je zavalovil po celem Angleškem. V Londonu je dne 27. maja zadela solnčarica 7 oseb, 4 osebe so umrle. Od l. 1881 ni bilo take vročine. Tudi na Francoskem je nastala velika vročina.

* **Strašna nesreča na morju.** Iz Carigrada poročajo, da je parnik „Nevada“ pri odhodu iz smirnske luke srečal ruski parnik, ki je plul v pristanišče. Da se izogne morebitnemu trčenju, je zapustil parnik „Nevada“ vožno črto in pri tem zašel na črto torpednih min. Prednji del ladje je zadel po vrsti na 3 mine, kar je povzročilo strašno eksplozijo, na kar se je parnik potopil. Na ladji je bilo kakih 200 potnikov, od katerih se je rešilo s pomočjo rešilnega čolna neke francoske križarke 80 oseb.

* **Kako je zdaj ravnati s pozeblim trsom?** Kar dar so nove mladike dolge 15–20 cm, je treba pletve. Poganjki, ki imajo grozde, se seveda puste; od drugih pa je pustiti samo tiste, ki so za prihodnjo rez potrebni; zato naj zdaj pleje tisti, ki bo spomladi rezal. Preveč opleti pa se trs tudi ne sme, ker mu je potrebna gotova množina listja, sicer se ne more razvijati. Ako je na enoletnem lesu pozeblo vse, je na starem lesu s primerno pletvijo vzgojiti rozgo za drugo leto. Ob času pletve naj se tudi odrežejo suhi šparoni, oziroma suhi deli šparonov, če se je že pri vezanju šparonov drugi kol tako postavil, da ga zdaj ni treba prestavljati.

* **Vinorejci, pozor!** Vkljub vsemu pomladanskemu mrazu so prezimili hrošči „trtnega zavijača“ prav dobro; njih življenje ni še pretrgano. Tudi njih oplenjena jajčeca, iz katerih se se že prav mnogi zarodili, so v popolnem razvitju. Ta mali kotlovinasto-zelenkasti hrošček je že na delu in si prav pridno napolnjuje svoj mali želodček. S svojim žrelom grize nežno mladje in zarod, listje pa zaje toliko, da obnemore (ovene) ter vse skupaj zavije v obliko cigare. Ta hrošček odloži svoja jajčeca na nežno mladje, posebno pa v obilici jih zavije v „cigarete“, ki potem zapusti mirnim potom svoj brlog. Da nastavi le eni trti okraske („cigarete“), s tem ni še zadovoljen, marveč gre na druge zopet na delo itd. To nikdar ne nasičeno živalico se uničuje s tem, da se njh zavitke in zaleobere ter čim prej konča njih življenje. Letos se tudi močno širi takozvani „Trsni rilček - Pisar“. Ta je večji in bolj sivorjavkast hrošček z močnim žrelom, nego zgoraj navedeni. Objeda nežno mladje, listje pa zavije v obliko črk; njegova zimska buba objeda pa korenine. Svoje jajčke odloži v zemljo, iz katerih se izvale v malem času hroščki. Komaj so trte razvile listje in zarod, že se vidi tega škodljivca vinske trte, ki se izprehaja po trtah in gleda, kje bi boljše ugriznil, da obogati svoj rod. Najuspešneje se ga uničuje s tem, da se trte že rano zjutraj otrese, narkar popadajo na tla. Po dnevi se tišijo v kakem skri-vališču, pod kepo, pod kupčkom suhega listja. Če se ogleduje pod trtinim grmom taka zakotna skrivališča, se jih v veliki meri lahko pobere. Opozarja se vinorejce, da se potrudijo, uničevati te škodljivce, kajti trud bo obilo poplačan.

* **Pametna iznajdba kmečkega mladeniča.** Mnogokrat se prigodi, da si govedo ovratno verigo odklene, zaide med drugo živino, katero potem z rogom poškoduje. To nezdgo lahko zabraniš z novo-patentiranim kaveljčkom, katerega je izumil priprost slovenski sin v Tinjah na Pohorju. — Janez Tomažič, nadučitelj, Tinje.

* **Tržno poročilo.** Koncem meseca maja se bo sešel na Dunaju izvrševalni odbor kartela tovarnarjev železa v Avstriji, da določi, ali se bodo cene železa znižale v isti meri kot v Nemčiji in drugih državah. Listi, kojih lastniki so židje, kakor n. pr. graška „Tagespošta“, pišejo, da je položaj železnega kartela sedaj silno slab. Radi splošnega pomanjkanja denarja, da se zadnji čas stavi zelo malo poslopij, vse se dela le na kredit (posojilo) in radi tega „najbrž“ ne bo mogoče znižati ceno železu. Pozabijo pa židje, da so komaj pred enim mesecem poročali, da je dosegel njih železni kartel l. 1912 celo 18% čistega dobička. Skoro gotovo torej z znižanimi cenami pri železju za letos ne bo nič, ravno radi tega, ker ima žid vedno premalo dobička. — Na dunajskem žitnem tržišču še cene žitu vedno padajo. Ta teden je znašal padec pri raznih žitnih vrstah samo 10–20 vin. pri 100 kg. — Tudi cene živini še stalno padajo. Padec sicer ni več tako velik kot prejšnje tedne, a vendar znaša 1–3 K pri 100 kg žive teže. — Usnje se baje zopet podraži. Tovarnarji so sklenili, da nastavijo za finejše vrste usnja in močnejše podplate za 2% višje cene.

Mariborski okraj.

m Maribor. Prevzvišeni g. knezoškof dr. Mihael Napotnik je bil imenovan za častnega člana podpornega društva mariborske gimnazije, ker je bil prevzvišeni vedno najbolj požrtvovalen podpornik društva. In sedaj je daroval zopet 1000 K za društvo. — Bog mu bodi plačnik za ta velikodušen dar!

Maribor. Na tukajšnji gimnaziji se prične pismena matura dne 9. junija. Udeležilo se je bo 63 kandidatov. Ustmena matura se pa prične dne 7. julija.

m Maribor. V nedeljo, dne 8. junija, priredijo Nemci v korist nemški koč na Pohorju cvetlični dan (Blumentag). Namen te prireditve je, da bi se zbrala večja svojca za omenjeno nepotrebno nemško koč. Cvetlični dan so napravili Nemci nalašč v nedeljo, ko pride mnogo slovenskega ljudstva v naše mesto. Skubiti nas hočejo! Ker Nemci sami nimajo dovolj denarja, hočejo, da bi jim mi pomagali. Vsak Slovenec, ki drži kaj na svoj narod, bo odklonil nemške cvetlice. — Dne 27. t. m. je umrl lekarnar J. Taborski na Glavnem trgu.

m Kamnica. Dne 25. maja smo pokopali zopet eno našo volilko, Kuno Jarc. Na domu ji je zapel domači mešan zbor: „Nad zvezdami“, pri odprtem grobu pa moški zbor: „Blagor mu!“ Rajni svetila večna luč! Možu s 4 nepreskrbljenimi otroci naše sožalje!

m Sv. Križ nad Mariborom. V nedeljo, dne 25. t. m., se je vršil pri nas znamenit shod. Najprvo je imela naša vrlo delujoča posojilnica občni zbor, na katerem je govoril nadrevizor g. Pušenjak. Potem pa se je vršil shod K. Z., kateremu je predsedoval domači g. župnik. Govoru našega poslanca g. Iv. Roškarja smo sledili z napeto pozornostjo ter smo njemu in tovarišem izrekli popolno zaupanje. Posebno pa smo odobrili obstrukcijo v deželnem zboru ter prosili poslance, naj vstrajajo v pravičnem boju. Ko je še kratko govoril Fr. Žebot, se je lepo zborovanje zaključilo.

m Št. Ilj v Slov. gor. Naše Bralno društvo je imelo dne 25. maja svoj občni zbor, na katerem je imel poučen govor g. dr. Leskovar iz Maribora. Iz poročila o delovanju društva smo posneli, da je vrlo delalo. Odbor se je izvolil večinoma stari. Č. g. kaplan je nato kot predsednik društva opisal važnost našega društva za Št. Ilj ter omenjal posebno škodljivi vpliv šulferajnskih šol.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Na Ročici je umrla nagle smrti posestnica Marija Šauperl. Dne 20. t. m. je šla še k Sv. Lenartu, doma potem delala in se z domačini zvečer veselo pogovarjala, drugo jutro pa so jo našli v postelji mrtvo.

m Sv. Anton v Slov. gor. Naše Bralno društvo je imelo na binkoštni ponedeljek svoj občni zbor. Pozdravu predsednika g. Jakoba Rojsa je podal odbor svoje poročilo. Iz tega smo razvideli, da je najbolj delovala, predelana in z 46. knjigami pomnožena društvena knjižnica. Izposodilo se je 1400 knjig. Bilo je veselo gledati, kako so udje napolnjevali nedeljo za nedeljo knjižnico in se hudovali nad knjižničarjem, ker ni mogel vedno vseh zadovoljiti z zahtevanimi časopisi in knjigami. Predavanja je imelo društvo redno mesec za mesecem v svojih odsekih v Mladeniški in Dekliški zvezi. Da predavanja in shodi res ustrezajo zahtevam in potrebam članov, je pokazal vsakokratni veliki obisk. Poleg gospodarskih in gospodinjstkih, družabnih in narodnih stvari slišimo tudi mnogo o izbrazbi in omiki, o svetovnih dogodkih in zadnji čas o „Sveti vojski“. Iz blagajnikovega poročila smo spoznali, da je imelo društvo v pretečenem letu 470 kron prometa. Izvoljen je bil enoglasno stari odbor. Končali smo letošnji občni zbor z iskreno željo in upanjem, da se bodo s časom vsaj deloma poprijeli društvenega dela in življenja tudi tisti, ki se dosedaj še vedno trudijo, izpolniti svoje življenje s šnopsom in pobalinstvom. Majhno je sicer njihovo število, pa ker vemo, da škodujejo ne samo sebi, ampak tudi svoji župniji in svoji domovini, zato jih pomilujemo in jih kot iskreni prijatelji vabimo in kličemo v svojo sredino.

m D. M. v Puščavi. Dan sv. birme dne 3. maja je bil za celo našo župnijo dan veselja in radosti. Naše dobro verno ljudstvo je pokazalo svojo ljubezen in spoštovanje do svojega preljubega Nadpastirja in zvestobo do sv. katoliške cerkve že pri sijajnem sprejemu dne 2. maja. Postavilo je 5 lepih in okusnih slavo-lovkov s pomenljivimi pozdravnimi in zahvalnimi napisi ter cele drevorede okinčanih mlajev. Najbolj se je odlikoval v tem oziru in tudi največ daroval cerkveni ključar g. Peter Karničnik. Pri drugem slavaloku z napisom: „Radost navdaja ovčice vse, ko stopi nadpastir med nje“ so pozdravili prevzvišenega knezoškofa domači g. župnik v imenu župnije, učenca Jurij Leb in učenka Trezika Hauptman v imenu šolske mladine. Poklonilo se je njih ekscelenci tudi p. n. učiteljstvo, postajenačelnik g. Al. Agrež, občinski župan iz Činžata, g. Jan. Karničnik z odborniki, občinski župan iz Kumena, g. Fr. Korman z odborniki, cerkveni ključar Jos. Korman, nadalje Katoliško delavsko društvo z zastavo, Mladeniška družba z zastavo in križem ter 30 belo oblečenih in ovenčanih deklet, vrhu tega še lepo število faranov. Po slovesnem vrodu v veličastno in lepo okinčano romarsko cerkev je bil blagoslov in izpraševanje šolske mladine, ki je odgovarjala gladko in bila od prevzvišenega pohvaljena. Drugi dan so premilostni knezoškof služili sv. mašo in pridigovali. V ganljivih besedah so razložili nauke, katere nam daje sv. križ. Končno so podelili 88 otrokom zakrament sv. birme.

m Slov. Bistrica. Vlada je vendar napravila konec nemškutarskemu gospodarstvu v slovenjebistriškem okrajnem zastopu in ga je razpustila. Za voditelja okrajnega zastopa je imenovan namestniški tajnik pri mariborskem okr. glavarstvu, dr. Stefan baron-Neugebauer. Stieger, notar Wiethaler in drugi tukajšnji veljaki se zelo jezijo, ker jim je odvzeto vodstvo okrajnega zastopa, v katerem so gospodovali ta-

ko, kakor jim je narekovala nemškonacionalna stran-ka, in to največ v škodo slovenskega kmeta. Nemška drevesa ne rastejo do neba.

m Ruše. Podravska podružnica vabi na gledališki večer, ki ga priredi v nedeljo, 8. junija v gostilni Novak. Začetek točno ob 7. uri zvečer, da se lahko z enajstim vlakom vrnejo izletniki iz Maribora. Spored: Mati Mrvarka in njene začarane krave (šaljiv nastop v enem dejanju), Zakonske nadloge (komični nastop s petjem), Stric Jaka (šaljiva igra v dveh dejanjih), Mala oznanila (komični nastop s petjem). Vstopnina: Sedeži prvih treh vrst 1 K, ostalih vrst 80 vin., stojišča 60 vin. Ker je čisti prebitek namenjen za zgradbo novega razglednega stolpa poleg Ruške koče se preplačila hvaležno sprejemajo.

m Jarenina. Občni zbor kmetijske zadruge v Jarenini, se vrši v nedeljo 8. junija po večernicah v čitalnici. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1912. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti.

m Jarenina. Kmečko bralno društvo priredi veselico s sodelovanjem slov. kat. akademičnega društva „Zarja“ iz Gradca v nedeljo, dne 1. junija 1913 ob 3. uri popoldne. Spored: 1. Petje. 2. Govor. 3. Igra: „Repoštevec“ ali „Vsega je enkrat konec“. 4. Prosta zabava. Vstopnina: sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin., stojišča 30 vin.

m Studenci pri Mariboru. Kat. slov. izobraževalno društvo vabi na veselico, katero priredi v nedeljo, dne 1. junija 1913 v Lembahu na vrtu gostilne g. F. Ribiča. Na vsopredu je: godba društvenega tamburaškega zbora in različne druge zabave. Začetek ob pol 3. uri pop. Vstopnina 80 vin. V slučaju slabega vremena se vrši veselica 8. junija.

m Tinje pri Slov. Bistrici. Dne 8. junija ob 3. uri popoldne bo čebelarški shod pri čebelnjaku Fr. Ačko. Na ta shod pride g. J. Jurancič, učitelj umnega čebelarstva.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Katoliško bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gor. ima v nedeljo dne 8. junija po večernicah svoj redni letni občni zbor.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Posestniki ptujsko-ormoškega okraja se pozivljajo, da nemudoma naznanijo škodo, povzročeno po letošnjem mrazu, in sicer za parcele, katere so bile letos prizadete. Naznani se naj okrajnemu glavarstvu v Ptuj, davčni oddelek. Prosi se naj za takojšnje cenitev škode in odpis zemljiškega davka. Opozarjamo tudi, da nekateri župani v vinorodnih krajih nočejo letošnje škode naznaniti, ker se bojijo, da potem izgubijo občinske doklade. Poslanec Brenčič je na merodajnih mestih storil že vse potrebne korake, da se davek odpiše, škoda takoj ceni, eksekucije ustavijo in potrebna podpora podeli.

p Ptuj. Obrtna zadruga čevljarjev in krojačev je imela dne 18. maja svoje zborovanje in nove volitve. Slovenski krojač Vezjak je dobil 10krat več glasov kot pa posililec Masten. To je pa nemškutarje tako razburilo, da so začeli razgrajati. Navzoč pa je bil predstojnik mestnega urada Ptuj, Orničova desna roka. Temu ni bilo všeč, da je bila večina na slovenski strani. Kot uradni komisar je nato zborovanje razpustil in poklical policaje. A slovenski obrtniki so bili pametni in so se mirno razšli. Tako je bila stvar v resnici. Kako pa piše lažnjivi „Štajerc“ o tem zborovanju, pa presega že vse meje dostojnosti in resnice. „Štajerc“ in nemškutarji dobijo že ob pravem času politično plačilo po svoji grbi. Vsi slovenski obrtniki pa zahtevajte, da se ustanovi za ptujsko okolico lastna zadruga.

p Župeča ves. Na kvaterni petek dne 16. majnika, smo tukaj gledali čudne prizore. Popoldne se pripodi na dveh vozovih četa ljudi, bolj „mestne“ zunanosti in starejših obrazov; kričali so in se podili kot šolarji ob odmorih. Najprej smo se ustrašili, misleči, da so prišli Albanci iz Balkana svojo, od naših nemškutarjev toliko hvalisano omiko kazat, ali pa se prišli zahvaljevati posameznim občinam za težke milijone, katere je avstrijska vlada za nje zavrgla. Naša radovednost in strah pa sta izginila, ker smo kmalu izvedeli, da je nemškega Strašila natakara „Žane“ že naprej napovedal (nobel gospodje namreč delajo tako!) in naročil 14 ali več piščancev itd., kar je nemškutarskim vzor-kristjanom na kvaterni petek baje dovoljeno. Ko so piščance in drugo pospravili, so jo med vriskom in krikom popihali nazaj v Ptuj poročat, kako je bilo na kvaterni petek jubilejnega leta 1913 ptujskih Orničgovih in Strašilovih pristašev romanje k župečkim piščancem.

p Vurberg. Dne 14. t. m. so v župniji Sv. Martina pri Vurbergu našli na nekem hlevu mrtvega, v občino Vurberg pristojnega delavca Jurija Kolariča. Bil je povsod znan kot strasten šnopsar. Šnops ga je pa tudi umoril, ker se je v njem vžgal. Pa naj še kdo reče, da je žganje koristno! Zatorej pa odločen boj ptujskemu žganju!

p Leskovec. Dne 21. aprila je prišel v občino Velika Varnica na ovadbo orožnikov od okrajnega glavarstva poslani konjederec in nam je pobral skoro vse pse po občini. Ne dolgo po tem so prišli neznani tatovi od hrvaške strani ter so pri enem posestniku vlomili v klet ter odnesli neke malenkosti. Ker pa tam niso bili dosti dobro plačani za svoj trud, so še vzeli kravo iz hleva in bi jo bili gotovo odgnali, ako bi ne bila ostala krava mukala, na kar se je gospodar, ki je spal na hlevu, prebudil, ter šel hitro gledat, kaj se godi. Ko je hotel iti iz podstrešja navzdol, je opazil, da so mu tatje lestvo odvzeli. Le s težavo je mož priplezal na tla ter prepodil tatove. Ker se nam po orožnikih grozi, da se nam bo vse pse, ki nam ponoči čuvajo naše domove, spravilo proč, zato prosimo tem potom okrajno glavarstvo, naj ukrene nekaj v naše varstvo na hrvaški meji. — Več občanov.

p Zabovci pri Sv. Marku. Zopet ogenj. V nedeljo okoli 3. ure popoldne je začelo greti pri Francu Korošec, gostilničarju v Zabovcih. Bil je strašen ogenj. Zgorela so vsa obširna gospodarska poslopja, vozovi, mnogo sodov, ogromna zaloga drv in nova stiskalnica za sadje ter več strojev. Če se pomisli, da je bilo zavarovano celo poslopje, je škoda zelo velika. — Požarna bramba iz Bukovec je hitro prihitela na pomoč. Njej in drugim, ki so prišli od blizu in daleč in delali 4 ure neprerivanja, se je zahvaliti, da se ogenj

ni razširil. Ta nesrečni slučaj zopet kaže, kako zelo potrebna bi bila požarna bramba za Markovce in Zaborovce. Zažgali so seveda zopet otroci, čegavi, se še ne ve. Je res dobro, da se vžigalice podražijo, jih bodo ljudje vsaj bolj skrivali.

p Sv. Barbara v Haložah. Človek bi mislil, da mi Haložani spimo, pa bi se strašno motil. Delamo in naše delo že rodi sadove. Dne 4. maja smo imeli lepo cerkveno slovesnost. Bila je namreč blagoslovljena krasna nova zastava Mladeniške Marijine družbe. Spravil nam jo je naš preč. g. župnik, blagoslovil pa preč. g. dekan iz Zavrča. Boter je bil domači fant A. Milošič iz Slatine. Fantje, le pod zastavo Marijino, ne glejte na levo ne na desno! Liberalni K. lahko žvižga svojim otrokom, ne pa nam fantom. Naši gg. občinski predstojniki tudi že, razun enega, vidijo, kje je resnica. Štirje so se v kratkem naročili na naš list, ki zastopa vedno kmečke koristi. Ta list je „Slovenski Gospodar“. Upamo, da tudi peti občinski predstojnik v kratkem sledi njihovem vzgledu. Sploh je pa „Slovenski Gospodar“ pri nas že zelo razširjen in se še vsak dan oglašajo novi naročniki. Tako je prav! Drugi nasprotni listi se skrivajo po kotih. In nekateri si jih naročajo na izmišljene naslove, ker jih je sram, da bi jih imeli na pravi naslov naročene. S časoma bodo tudi ti izprevideli, da so na krivi poti. Pokazimo mi Haložani, da smo pametni in vemo ceniti pravo katoliško časopisje. — Vina je pri nas še nekaj na prodaj. Gorice splošno vsled pozebe slabo kažejo.

p Sv. Trojica v Haložah. Zavrtna škrlatica, ki že dolgo razsaja v sosednjih župnijah, v Leskovcu in pri Sv. Vidu, je zašla v zadnjem času tudi v našo župnijo. Dokaj otrok je že napadla in marsikateremu pretrgala nit življenja. Posebno hudo je začela razsajati med šolsko mladino in že iztrgala izmed njene sredine pridno učenko II. razreda, N. Potočnik, hčerko šolskega načelnika, ter učenca IV. razreda, Vladimira Kavčiča, nadučitelja na šoli pri Novi Cerkvi. Radi teh dogodkov je tudi ta šola zatvorjena za nedoločen čas.

p Ormož. Kako lezemo v nemškutarijo! Ormoški okrajni zastop je ob okrajni cesti v Mihovcih dal narediti nove kašipote v dvojezičnih napisih, a prejšnje samoslovenske je odstranil! Ravno isto se je svoj čas zgodilo v Ormožu, kjer se odcepi cesta k Sv. Tomažu. Liberalni narodnjaki imajo večino v okrajnem zastopu. To pove dovolj!

p Ormož. Sliši se, da se naj 15. julija t. l. vrši letošnji „Gautag“ nemških požarnih bramb — čujte in strmite! — v Loperšnicah. Prepričani smo, da občinski zastop Frankovci take žalitve slovenskega prebivalstva ne bo dovolil. Poznamo take prireditve, pri katerih se samo hajla in prepeva izzivajoče vsenemške pesmi. Kaj takega si vendar-le na domačih tleh ne moremo pustiti dopasti. Že samo namen, prirediti „Gautag“ v Loperšnicah, je predrzno izzivanje, za katero se bo našlo primeren odgovor. C. kr. oblasti prepovedujejo slovenske prireditve v popolnoma slovenskih občinah, in mislimo, da že samo zategadelj ne bo dovolilo c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj nepotrebnega razburjenja slovenskega prebivalstva. Nemci se motijo, če mislijo na ta način delati za svojo stvar. Živijo od slovenskih grošev in naj bodo na slovenskih tleh ponižni. Prireditve v Loperšnicah je neumestna, ker bi se ž njo ogrožal javni mir in red. Izzivati se na svojih tleh ne damo!

p Rogatec. Okrajna bolniška blagajna je imela pred kratkim svoj občni zbor. Večina članov so Slovenci, kateri se pa žalibog za bolniško blagajno zmenijo samo tedaj, ko morajo plačati svoje prispevke. Delavci so sami Slovenci, tudi delodajalcev je večina Slovencev, a nihče se ne pobriga, da bi pri bolniški blagajni prišli na krmilo slovenski možje. Občni zbor je na predlog Bronislava Herza sklenil, da se sedež bolniške blagajne premesti iz Rogatca v Slatino. — Med Rogatecem in Krapinskimi topicami ter Zagrebom bo odslej vozil vsako soboto in nedeljo osební avtomobil. V soboto popoldne ob 2. uri bo odpeljal iz Zagreba in bo došel ob 6. uri v Slatino, od koder bo odpeljal v nedeljo ob 2. uri popoldne zopet v Zagreb.

p Sv. Urban. Poslanec Brencič priredi v nedeljo dne 1. junija po rani maši shod S. K. Z. Pristaši K. Z. pridite in agitirajte za veliko udeležbo. Shod se vrši pri lepem vremenu pri cerkvi pod milim nebom, pri slabem vremenu pa v gostilni Klemenčič.

p Sv. Lovrene na Drav. polju. V nedeljo, dne 1. rožnika priredi bralno društvo poučni shod z deklamacijami, poučnimi govori, petjem in prvemu rožniku primerno kratko igro. Vsi, mladina in stariši ste uljudno vabljeni!

p Sv. Marko niže Ptuja. Vojaško veteransko društvo se zahvaljuje vsem dobrotnikom za darovane lepe in praktične dobrote pri tomboli s prisrčnim Bogu plati!

p Ormož. V nedeljo, 1. junija se vrši popoldan po večernicah v Ormožu v prostorih Ormoške posojilnice zborovanje Dekliških Zvez, ob enem ustanovitve dekaniješkega okrožja. Na to zborovanje pride kot govrnica pisateljica g. Pepica Senica. Dekleta pridite!

p Svetinje pri Ormožu. Tukajšnja Dekliška Zveza priredi v nedeljo dne 1. junija popoldne točno ob 4. uri pri g. Mat. Pihlar v Zorovcih predstavo „Nežika z Bleda“. Igralo se bo prvičkrat na novem društvenem odru, za katerega je namenjen tudi čisti dobiček. Prijatelji poštna zabave prijazno vabljeni! Po igri prosta zabava in šaljiva pošta.

p Žetale. Katoliško bralno in izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 1. junija po večernicah v stari šoli poučni shod o alkoholizmu in zlorabi opojnih pijač. Govorijo g. dr. Kovačič iz Maribora in domači govrniki. Mladina in odrasli pridite v obilnem številu.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. O izidu ljutomerskih občinskih volitev so na kratko že poročali vsi časniki; a zdi se mi potrebno, da sledi še nekaj podrobnosti. Z veliko napetostjo se je čakalo v obeh taborih končnega izida. Nemci so si bili v svesti zmage, meneč, da so slovenske čete razpršene. A varali so se, kajti naši volilci so pokazali, da se zavedajo svojih pravic in dol-

žnosti. Zmagali smo torej v III. razredu kakor še nikdar, z veliko večino 68 glasov. Če bi bilo šlo po pravici in če bi ne bil imenik v prid nemški stranki sestavljen, bi bili lahko zmagali tudi v II. in I. razredu. Vedite pa, da danes ali jutri pravica zmaga. Seveda, manjkalo nam ni raznih poturic, ki se nam hlinijo v obraz, volijo pa z Nemci. V tem se odlikuje posebno znani „Hrabroslav“, ki se je dal pri ljudskem štetju vpisati za Nemca, pri volitvah pa je volil celo 3krat z nasprotniki. Z Nemci je volil tudi žid Rosenberg, in sicer v I. razredu in 3krat v III. razredu. A zmaga je naša, četudi so volili vsi uradniki, izvzemši enega, nam nasprotne kandidate. Celo policaj — brez volilne pravice — je moral voliti za mlinarja Magdiča, ki je na orožnih vajah; tudi poštar je volil po pooblaščenju pod naslovom: „Uradno zadržan“; bil je pa v Poljčanah. Naj bo tu omenjeno, da je pokojni g. Steyer, mnogoletni ljutomerski župan, nekoč izustil: „Pustimo III. razred Slovence, da bodo imeli vsaj vpogled v občinsko gospodarstvo“. To so bile besede poštenega nasprotnika. Mi Slovenci ljutomerski se pa veselimo te zmage iz dna srca ter zakličemo zavednim volilec in somišljenikom: Hvala vsem, ki ste pripomogli do sijajne zmage v III. razredu! Živeli!

l Ljutomer. Naša posojilnica je dopolnila 41 let obstanka. L. 1912 je imel zavod 433 K 40 vin. promet. Vložilo se je 155.899 K 13 vin., vzdignilo pa 189 tisoč 376 K 30 vin., a 612.672 K 17 vin. znaša celokupni, od varčevalcev zavodu zaupani znesek. Poslovanje izkazuje 4638 K 94 vin. čistega dobička. Kdor želi videti še raznovrstne druge številke, najde jih v tisknem letopisu, ki se je bil predložil pri občnem zboru posojilnice.

Stročjivas. V Stročjivasi je umrl ugledni bivši kmet Matija Puconja, v starosti 74 let. Naj v miru počiva!

l Sv. Križ na Murskem polju. Čebelarstva podružnica na Murskem polju zborske prih. nedeljo 1. junija po rani sv. maši v šoli pri Sv. Križu in ne v Vučji vasi, kakor je naznanil „Slov. Čebelar“. Predavati pride g. Jurančič. Popoldne se vrši praktičen pouk pri g. Vrtnjaku in Slanu v Iljaševcih. Čebelarji, ne zamudite prilike!

l Kapela. Bralno društvo priredi v nedeljo dne 1. junija 1913 tombolo v „zidu“ po večernicah. Vse najboljše preskrbljeno. Čisti dobiček je namenjen v nabavo novih knjig.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Naša Dekliška Zveza priredi veliki Dekliški shod za Marijine družbe in Zveze ljutomerske dekanije, dne 29. junija. Natančnejši spored se še objavi.

Slovenjgraški okraj.

s Šoštanj. Bralno društvo je priredilo v nedeljo pri Rajsterju dve igri. Prva je bila šaljiva: „Luknja v namiznem prtu“. Tej pa je sledila druga v petih dejanjih: „Nežika z Bleda“. Igrala so dekleta Dekliške zveze. Vse so svoje vloge prav dobro pogodile; tudi obisk je bil prav povoljen.

s St. Ilj pri Velenju. Glede na naš dopis o „bikovih očetih“ nam poroča več naših naročnikov, da je imela veselica popolnoma pošten značaj. Vršila se je v poštenu kmečki hiši in tudi zabava je bila na poštenu podlagi. Prepevale so se tudi lepe narodne pesmi.

s Topolščica. Našega župana Števlina si usojamo vprašati: Ali mu je županski stol tako prijeten, da ga ne mara zapustiti, ali je s smolo namazan, da ne more raz njega? Čas je že potekel, a o razpisu občinskih volitev ni duha ne sluha. Morda se pa še sedaj k temu ne ljubi vsemogočnemu tajniku, kakor še ne kralju Matjažu, zdramiti se. Opomnimo slavno c. kr. okrajno glavarstvo, naj čuva, da se izvršujejo postave in ukaže volitev razpisati, ker županstvo samo tega ne stori.

s Sv. Andraž pri Velenju. Tukajšnja Mladeniška Zveza priredi v nedeljo 1. junija v prostorih g. Fr. Vašl na tri gledališke predstave in sicer: „Krčmar pri zvitem rogu“, „Kmet Herod“, „Kmet in fotograf“.

Konjiški okraj.

k Zreče. Pri mesečnem snodu Dekliške zveze se je nadaljeval razgovor o hišnem redu, nadaljeval se je tudi pouk o omiki. Govorile so: Golčar Matilda, Drobne Mimika, Kalšek Matilda.

k Sv. Duš -- Loče. V zadnjih številkah smrdljive cunje „Stajerca“ si je dovolilo neko nemčursko kresilo iz Loč napadati in obrekovati naše kmete tukajšnje občine. Že podatki teh dopisov so tako prismojknjeni, da je to najboljši dokaz njegove neumnosti, sploh pa človek od norca kaj boljšega ne more pričakovati. Svetujemo pa istemu „Stajerčevemu“ dopisniku, da gre še enkrat v II. razred ljudske šole in se uči čitanja in pisanja, da bo znal prihodnjič vsaj imena z občinske table prav prepisati, ali pa si naj kupi očala in jih natakne na svoja kosmata ušesa! Kar se tiče volilne agitacije, pač ni vredno več o tem govoriti. Loški nemčurji so agitirali povsod, po vseh gostilnah, trgovinah, da, še celo po straniščih. Vozili so se celo h kmetom na dom in jih napeljevali na svoje limanice. Posluževali so se laži in različnih sredstev, samo da so dosegli svoj cilj! Toda mi kmetje in obrtniki si pa bomo dotične trgovine in gostilne dobro zapomnili. Da se je naš č. g. župnik brigal za volitve, je pač storil le svojo dolžnost. — Davno je že čas, da se imena loških pangermanov razjasnijo in da zagledajo njih lažnjiva dela beli dan, saj smo prepričani, da se bodo potem poskrili vsi loški nemčurčki, seveda tudi tista, 4 petine velika figura in tudi njegov sosed zraven, kakor jazbec, katerega zasleduje lovec s psom. Mi kmetje smo hoteli zadnjič pri volitvah spraviti našo občino, katere uprava je zelo gnila, v red, česar dosedaj pri nas ni bilo. Zakaj se dostikrat občinska seja skliče popoldne? Zato ker očka Valant predpoldne nimajo časa; Seveda, nas kmete pa nikdo ne vpraša, če in kedaj imamo čas; loški pur-

garji mislijo, da imajo kmetje toliko časa za pohajkovanje kakor nemčurčki! Loškim učiteljem pa svetujemo, da so mirni, sicer se utesne zgoditi, da bi enemu ali drugemu preskrbeli priliko, o svojih slavnih početjih natanko premišljevali. Loški nemčurski klepetniki, zapomnite si, da še ni vseh dni večer in da bo vam ravno tako odklenalo, kakor vašim prijateljem Turkom! Prihodnjič vam povemo še veliko več. Na svidenje slamnata gospoda! — Več kmetov.

Celjski okraj.

Dekliški shod v Nazarjih.

V prelepi Savinjski dolini na prijaznem griču nad Savinjo, v častitljivem svetišču Marije Nazareške, bo **v nedeljo, 1. junija** velik dekliški shod za Savinjsko dolino. Cerkevno opravilo se začne ob pol 11. uri. Po cerkvenem opravilu je takoj dekliško zborovanje. Pridiguje ter govori na shodu prof. dr. J. Hohnjec. Popoldne po večernicah priredijo domača dekleta igro: »Večna mladost in večna lepota«. Savinjske, v nedeljo, 1. junija v Nazarje! Posebno so članice Dekliških Zvez in Marijinih družb uljudno povabljen!

c Celje. Po mestu se govori, da so se staro in mladoliberalci zopet skregali. Vzrok tega prepira je širši javnosti še neznan, a upamo, da se razjasni prej, nego liberalci mislijo. — S 25. majem je začel zopet voziti samodrč (avtomobil) med Celjem in Dobro. Iz Celja (kolodvora) vozi samodrč ob 11. uri dopoldne in 4^h popoldne. Iz Dobrne pa vozi ob 8. uri zjutraj in opoldne. — Hmeljarji poročajo, da rastlina v rasti izborna napreduje in je opaziti le malo škodljivih mrčesov. Bog daj dobro letino!

c Vransko. Iznajditelju dogodnice iz Vranskega v „Narodnem Listu“ z dne 15. maja t. l. toliko v album: Nesramna laž je, da bi bil jaz Janeza Smokola (Speizel) nagovarjal „meni“ le trohico sporočiti, veliko manj pa za kroje Orlov, ker si jih bodo sami nabavili, ni jim treba krasti, kakor se je v tem oziru neki Sokol odlikoval. Toliko vranskemu „bajkoslovcu“. Vransko, dne 26. maja 1913. — Frančišek Irgl, župnik.

c Savinjska dolina. Na binkoštni ponedeljek je imelo S. O. Z. S. D. v Petrovčah svoj redni občni zbor. Predsednica Marija Drev otvori zborovanje ter v prisrčnih besedah pozdravi navzoče, posebno vrlo in neutrudljivo delavko na narodnem polju, gđc. Pepco Senica. Podpredsednica Trezika Šketa nam je namesto tajnice poročala o delovanju Savinjskega okrožja. Priredila sta se dva velezanimiva poučna tečaja, in sicer v Petrovčah in v Braslovčah. Okrožje je imelo 6 odborovih sej, na katerih se je vselej razmotrivalo, kako pospeševati izobrazbo v Savinjski dolini. Na novo se je ustanovila Dekliška zveza na Vranskem. Po poročilu je nastopila gđc. Pepca Senica, ki nam je v skoro 1 uro trajajočem govoru podala mnogo koristnih naukov, po katerih bi se naj vsaka zavedna mladenka ravnala, ter se tako izobraževala za bodoče življenje. Navduševala nas je tudi, naj bi se vadile nastopati kot govrnice. Nato se predsednica zahvali govrnici in zaključí zborovanje. — Želeti je, da bi se mladina vsaj nekoliko bolj zanimala za taka zborovanja. S kolikim navdušenjem se je ustanovilo Savinjsko okrožje; a sedaj naj bi to navdušenje že pojemale kakor slamnati ogenj. Vsaj niti odbornice niso vse prišle. Te bi vsaj brez res važnega vzroka morale biti prve na svojih mestih. Sicer pa je občni zbor za vsa dekleta, ne samo za odbornice, kakor nekatere mislijo. Le ako se bomo združevale ter skupno navduševale za delovanje v Dekliški zvezi, bomo tudi lahko premagale nasprotnika, ki nam preti od vseh strani. Dekleta, ponuja se vam prilika, da poravnate, kar ste v Petrovčah zamudile, in sicer s tem, da se v najobilnejšem številu udeležite velikega dekliškega shoda v Nazarjih. Nobena mladenka, v kateri bije zavedno slovensko srce, naj ne ostane ta dan doma. Dekleta, na svidenje v Nazarjih!

c Luče. Dve nedelje zaporedoma v mesecu majniku so naše vrle mladenke nastopile ter v zadovoljstvo vseh igrale igro: „Dve materi“, da jih je bilo veselje gledati in poslušati. Nekatere že poznamo iz prejšnjih predstav; pa tudi tiste, ki so na novo nastopile, so se vedle, kakor bi bile že večkrat igrale. Order je napravil domačin, poslikal in ozaljšal ga je, da mu dela čast. Luč-acetilinka dela čast Suhecu! In da se je petje tako izborno obneslo ter so igralka izvršile svoje vloge kakor se gre, je v čast domačemu organistu. — Kmalu se bodoča obnovili igri: „Dve materi“ in „Lurška pastarica“ na željo mnogih. Sosedom iz Ljubnega, ki so se udeležili igre ali pa poslali vstopnino, hvala in na svidenje!

c Jurklošter. Na Telovo je priredil pri nas potovalni učitelj g. Fr. Goričan gospodarsko-poučen shod. Priporočal nam je, da si lahko doma oskrbimo in izboljšamo poljska semena, da nam ne bo treba od drugod naročevati drugih semen, ki niso za naše podnebje. Govoril je tudi o koristih sadnega drevja. Nato se je nekaj kmetov priglasilo za naročitev sadnih dreves za jesensko saditev. Udeležba je bila povoljna. Naši ljudje se izseljujejo v tujino, posestva pa kupuje tujec-žid. Ali je izgubil svojo vrednost lepi izrek: „Ljubo doma, kdor ga ima!“

c Mestinje. Vlak je povozil dne 24. maja med postajama Mestinje—Stranje zakonsko, 50 let staro Marijo Gerlič od Sv. Petra na Medvedovem selu. Ker je bila ponesrečenka delj časa umobolna, je soditi, da

se je sama vlegla na železniški tir, kjer jo je lokomotiva raztrgala. Prepeljali so jo v mrtvašnico v Šmarje pri Jelšah.

c **Laško.** Hranilnica in posojilnica v Laškem naznanja, da od 1. julija naprej obrestuje hranilne vloge po 5% in daje posojila na poroštvo in vknjižbo po 6%.

c **Laško.** Pri nemški Voršubkasi so tudi že začeli izplačevati. Gospod Valentinič je ob 11. uri prinesel 10.000 K iz Celja, katere je potem razdelil med ljudi. Posamezni so dobili po 40 K. Ljudje pa so zabavljali, rekoč: Sedaj smo pa dobili „almožno“?

Trbovlje. Zaročil se je vrl naš somišljenik g. Ivan Zupan st., hišni oglednik pri rudniku, z gospo Marijo Mayer, vdovo in hišno posestnico na Vodi. Naše najiskrenejše čestitke!

c **Sv. Mihael nad Mozirjem.** Tukajšnja kmetijska podružnica priredi v nedeljo, 1. junija po rani sv. maši v moziški šoli kmetijsko poučno zborovanje. Predaval bo strokovni učitelj g. J. Zidanšek. Ob enem se opozorijo udje, ki se niso plačali letnine za leto 1912 in 1913, da to kmalu plačajo.

c **Sv. Jurij ob juž. žel.** Dne 8. junija je za mladino važno zborovanje v gornji dvorani Kat. doma. Dr. Kovačič iz Maribora bo na podlagi skiptičnih slik predaval o škodljivosti alkohola za človeško telo. Ker se še v št. Jurju grozodejstva alkohola niso slikala v luči vede in izkustva, pričakuje se velika udeležba. Vstop vsakemu prost.

c **Sv. Ema.** Občni zbor Kmetijskega društva se vrši 13. julija. Govoril bo na njem g. nadrevizor Pušenjak. Natančen spored prih.

Brežiški okraj.

b **Videm.** Dne 18. t. m. so priredili spodnjeposavski Sokoli izlet na našo lepo Libno. Krčani so se na lep način izognili doma sklepu misijona, Rajhenburžani pa so se menda prišli učiti iz našega obnašanja nasproti njim, kako se morajo i sami obnašati nasproti domačim Orlom. Pa dvomimo, če se jih je kaj prijel. Brežičanom pa je menda hotel pokazati bojevitost tiste ljudi, katere je pred letom krmil v sodnijski dvorani z nelepimi besedami. Ali vas ni nič sram, pokazati se na Vidmu, in to še celo na Libni? Kajti s tisto grdo psovko niste razžalili samo tistih, zoper katere je bila vložena tožba, katera se pa ni mogla izpeljati, temveč celo videmsko občino. Ne mislite si, da smo mi tisto razžaljenje že ali da bomo vsaj kmalu pozabili. Mogoče, da vam še to lahko enkrat vrnemo, pa tako krepko, da se vam bo še dolgo sanjalo o Videmčanih.

b **Kozje.** Dne 6. maja je umrla v Kozjem tržanka in žena Julijana Kovačič. Rajna je bila vzgledna žena. Redno vsaki mesec ali še celo teden je prejela sv. zakramente in je bila jako bogoljubna in pobožna. Zapustila je nekaj majhnih otrok in moža, ki mu izrekamo naše sožalje. Pogreba se je udeležilo lepo število ljudstva. Naj ji sveti večna luč! — Za cerkvena ključarja sta izvoljena Anton Novak, posestnik v Belem, in Anton Maček, mizar v Kozjem.

b **Kozjanski okraj.** V Kozjem stanujejo kar 4 e. kr. sodniki, davčnih uradnikov toliko, da so drug drugemu na poti, poleg teh je še več drugih uradnikov in tako zvane „inteligence“. Pa k procesiji na Telovo so poslali vsi ti kot zastopnike edino naše orožnike in enega finančnega stražnika. Tudi slavno tržko županstvo je bilo s celim odborom častno — odsotno. To samo približno brez vsakega dostavka.

b **Dobje.** Gospod urednik! Malokedaj dobite od tukaj kakšen dopis, pa ne mislite, da žuljava kmečka roka ne zna pisati za svoje glasilo. Seveda nam boljše pristojno oralo, motika, lopata itd. To pa tudi naš štajeričjanci in narodnjaki dobro vedo. Tako porabijo vsako malenkostno priliko nam dobro znani dopisniki, ki blatijo vse, kar jim ni všeč in ljubo, po celjski cunji in ptujski giftni kroti. Mi katoliško-narodni možje se jim pa v pest smejimo nad nezasišano neumnostjo, ki jo čakajo na potrpežljivi papir ter jo potem pošiljajo v celjsko in ptujsko kovačnico varit, da to potem zaslepljeni kmetje bero. Pa o tej stvari še ni zadnja beseda.

Odpust rezervistov.

Cesar je odredil, da se v Bosni Hercegovini in Dalmaciji najstarejši in nadomestno-rezervni letniki (1902—1905), kakor tudi oni rezervisti in nadomestni rezervisti vseh letnikov, ki imajo vzdrževati rodbino ali so sinovi edineci, nadomestje z mlajšim rezervnim moštvom. Rezervistom, ki so bili zadnji čas poklicani pod orožje, se jim ta čas vsteje kot orožna vaja. Tudi rezervisti-pomorščaki letnikov 1905 in 1906 se stalno odpustijo.

Listnica uredništva.

Gomilsko: Kot političen list, ne moremo prinašati takih novic, ki imajo popolnoma osebni značaj Liberalno obrekovanje nas ne sme vjeziti. Pozdravljeni! — Središče: Popolnoma res je in smo tudi mi pisali, da imajo učenci 6. razreda Marijin oltarček. Kdaj je še-le prišlo njegovo dovoljenje, je našim čitateljem tudi znano. Tudi o prvi prepovedi nam je znano. — Sesterže: Majšperger: Gospodje take obrambe sami odklanjajo. Sicer pa je najboljšje če se take reči doma uravnajo. Pozdrave! — Rajhenburg: Vaš dopis nam je nejasen. — Dobje: Če bi mi o vseh procesijah poročali, bil bi list samo tega poln. — Sv. Anton v Slov. gor., Kozje, Vurberg, Sv. Lovrenc na D. p.: Ostalo prihodnjič. — Hoče: Nemškutarska druhal si ne zasluži tega. Pozdrave! — Samošani: Prepozno!

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 22. maja 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 96—102 kron (izjemoma — kron), poltolsti 84—92 kron; suhi od 76—82 kron; volji za pitanje od — do — K; klavne krave, telste od 74—80, poltolste od 54—72, suhe od 40—52, bikli od 72—96, dojne krave od 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 70 do 96 kron. Kupčija slaba, cene nazadnjejo.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.52, K 1.76; teleta la (izjemoma cena od K — do K —); mlade svinje od K 1.36 do K 1.46; nemške pitanske svinje od K 1.44 do K 1.50; ogrske pitanske svinje la od K — do K — po K —; ogrske pitanske svinje IIa

od K 1.42 do K 1.68; mesne svinje od K 1.40 do K 1.55; bosnjaške pitanske svinje, suhe, od K 1.24 do K 1.30; ovce od K —90 do K 1.—; kozličji in jagneta od K 6.— do K 10.—. Kupčija slaba, cene nespremenjene.

Zahvala.

Dne 23. marca 1913 mi je pogorelo moje poslopje, katero je bilo zavarovano pri „Francisco Honigrois“ v Gradcu. Pog. zastopniku Grebenšek v Šoštanju mi je zavarovalnica izplačala popolno, neprikrasno zavarovalno svoto, tako, da se čutim dolžnega, zavarovalnici za to kulantno izplačilo izreči svojo zahvalo.

CIRKOVCE pri Šoštanju, dne 11. maja 1913.

710

Josip Pušnik, l. r.

Romeo in Julija

se nista tako ljubila, kot želi bolno telo levovo francosko žganje z mentolom. Proti revmatizmu, glavo in zobobolu, utrujenosti itd. se ne rabi to svetovno znano zdravilo samo na zemlji, ampak tudi v zraku. Korajžni zrakoplovci

sedijo v zrakoplovu

in mažejo svoje otrpele roke s pravim levovim francoskim žganjem z mentolom. To čudovito sredstvo se dobi v vsaki lekarni in trgovini za 44 vin. Kje še ni zaloge, se naj naroči od edinega izdelovalca

Aleksander Kalmár,
Dunaj II/2.

Severni kolodvor. Poštne pošiljatve po poštnem povzetju od K 4.40 naprej.

Loterijske številke.

Trst	21. maja 1913	81	86	32	44	85
Dunaj	24. maja	83	63	56	70	31

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravništvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Priden učenec iz dobre hiše in z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga pri g. Ivan Traun, trgovcu, Ptujška gora. Prednost imajo in na krajšo učno dobo tisti, kateri imajo kako gimnazijo ali realko, ali pa tisti, kateri so se že kje učili. 693

Priden pekovski učenec

kateri ima veselje do te obrti, se takoj sprejme. Učna doba 3 leta. Mesečna plača 8 kron. Pisma naj se pošiljajo na Jos. Zunko, pekovski mojster. Selnica ob Dravi. 691

Hiša za vsako obrt

na Hajdinu pri Ptuj se prodaja zaradi gospodarskih razmer za 13 tisoč kron. Izplačati je treba samo polovico. Hiša ima 6 prostorov, spodnja klet, goveji in svinjski hlevi in drugi potrebni prostori. Veliki vrt, tri velike njive. Dosedaj je bila lončarija. Več pove g. Kelc, lončar v Celotovi hiši v Ptuj. 681

Razpošiljalnica?

Terezije Tikal
Brezová—Morava

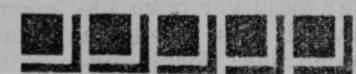
se cenjenim čitateljem našega lista pri nakupu vseh moškega, ženskega, volnenega, lanenega in perilnega blaga (štofa), kanafasa, ce-frja itd. toplo priporočam. Vzorci se pošiljajo poštne prosto. Pošiljatve čez 20 K. prosto. 682

Hiša na prodaj

v Mariboru, blizu magdalenke cerkve, nadstropna, 6 sob, z verando, vodovod, veliki vrt, dvorišče in sadno drevje. Stanarina znaša 2400 K na leto. Vpraša se Poberška cesta št. 15. 712

Trgovalci pozor!

V najem da ali pa prodaja se lepa hiša za trgovino z zemljiščem vred, tik župnijske cerkve, lepe ceste, na prav veselem kraju, kjer je upati lepega prometa. (V okraju Maribor). Več se izve v upravništvu tega lista pod št. 639.

Za birmo!

Točna postrežba!

Debro. Po ceni!

Veli oga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov ceniki zastoj. Gramofone od 20-200 K. Niklasta remoot-ura K 3.50. Pristna srebrna ura K 7.—. Original omega ura K 18.—. Kuhinjska ura K 4.—. Budilka, niklasta K 3.—. Poročni prstani K 2.—. Srebrne verižice K 2.—.

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatnino in srebro.

Kose in kamne

ki režejo hujše kakor britve, pošilja Janez Oder, Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ena kosa in en kamen K 3.—, 5 kos in 5 kamnov K 10.— franko. Dolgost kose se mora naznaniti. 596

Lepa posestva se prodajo in sicer kakoršno kdo hoče. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 kron, povsod vsega dovolj. Oglasiti se je pri Matiju Žižek v Kamnici pri Mariboru. 8

Gostilna s trafiko eno uro od Maribora na okrajni cesti Maribor—Ptuj, jako prometni kraj se z vsem zemljiščem in premišninam pod roko takoj prodaja. Pogoji ugodni. Naslov pove uredništvo. 651

V Teharjih blizu Celja in Štor, kjer so razne tovarne, je na prodaj krasno stavbišče, njiva, travnik, hosta. Proda se vse skupaj, ali pa vsako posebej, travnik in njiva pa tudi na zaželjene parcele. Vpraša se pri g. Lovro Šah, nadučitelj v Teharjih. 653

Krojaškega pomočnika sprejme Iv. Kolar, krojaški mojster v Homcih pri Sv. Francišku v Gor. Sav. dol. Delo stalno in dobra služba. 637

Posten starjši hlapec

h goveji ž in i ena dekla h svinjam se takoj sprejmeta v župnišću. Kje, pove upravništvo. 643

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria-mazlo“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde krče v treh dneh brez bolečine ne odpravi. Cena ene posodice z garancij skit pismom eno krono. 224

„Kemeny, Kašan

I poštni predal 12/76 (Ogrsko)“.

Preda se lepa, enonadstropna vili podobna hiša, obstoječa iz 5 sob in gospodarskega poslopja, 2 in pol orala sadonosnika in njive, s stiskalnico. Lega v prijaznem trgu Gornja Radgona, tik župne cerkve sv. Petra, 5 minut od žel. postaje Gornja Radgona in 5 minut od mesta Radgona. Mesečno prinaša 50 kron najemnine. Zaradi lepe, mirne lege, brez prahu, z vrtom obdana, posebno pripravna za kakega duhovnika-penzionista. Cena in plačilni pogoji se izvedo pri g. Janezu Lančič, kleparskem mojstru v Gornji Radgoni. 495

Čebelni paviljonček

z dunajsko mero s prostorom za 8 rojev, se s 5 močnimi roji vred prodaja. Cena po dogovoru. Friderik Gornik, čebelar in posestnik v Št. Ilju v Slov. gor. (Ob okrajni cesti Št. Ilj—Jarenina). 678

Učenca

poštenih starišev sprejme takoj slovenjgoriški umetni mlin v Kanji pri Pesnici. 672

Oženjen mož, slovenščine in nemščine vešč kakor tudi v vsakem delu kmetijstva, želi službe kot

oskrbnik

na kaki graščini ali kakem drugem večjem podjetju. Naslov v uprav. Slov. Gosp. 675

Lepo posestvo v Mariboru, pripravno za vsako obrt z lepim vrtom in njivo z večjimi stanovanji se pod jako ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khislasse 3, I. nadstrop. 596

Kuharica

Išče se do prvega julija t. l. zdrava, pohlevna, delavna, pobožna, v gospodinjstvu skušena in nekoliko izobražena kuharica srednje starosti za župnišče na Spod. Štajerskem. Naslov v upravništvu pod št. 670

Pridnega in izurjenega pomagača, kateri se dobro razume z ognjem delati, sprejme takoj Matej Bregant, kovač v Orehovi vasi. Pošta Slivnica pri Mariboru. 672

Zelo lepo posestvo, okrog 22 oralov, lep gozd, travnik z samo sladko krmo, 400 žlahtnih sadnih dreves, novonasajen, že rodecji vinograd, njive, lepa hiša, gospodarska poslopja itd.; viničarija v bližini Poljčan se prodaja. Pojasnila daje Karol Sima v Poljčanah. 677

Najemnik

(brez otrok) se radi smrti takoj sprejme za gostilno in mesarijo blizu farne cerkve. Kje, pove upravništvo. 657

Kuharica, spretna, zastopna v gospodarstvu išče službe v župnišču. Naslov se izve v Mariboru, Gledališka ulica 10 pri g. Neži Vihar. 665

Štefan Kaufman

trgovina z železnino
v Radgoni

priporoča najboljšo ocelne, kose in srpe, pravo štajersko železo po najnižji ceni in solidni postrežbi. 393

Maksimilijan Poberaj

mestni stavbeni mojster
Maribor, Tegetthofl. 3

se priporoča za vsa stavbena dela nova in stara, strešno kritje, betonska dela, izdelavo načrtov in proračunov. Vse točno in po nizkih cenah.

Lepo posestvo, obstoječe iz 3 sob in vrta, je na prodaj. Več se izve pri posestniku Fr. Terstenjak, Poberže, Fraustaudenerstrasse 58 pri Mariboru. 629

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveže špecerijsko blago in vse vrste semen po zelo nizkih cenah, potem pojdite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špecerijskim blagom in semeni Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg. 611

Lepo posestvo,

blizu Maribora, farne cerkve in žel. postaje, zidani hrami in hlevi, veliko travnikov in sadonosnikov in vse drugo potrebno je z vsem premakljivim vred takoj na prodaj. Več pove upravništvo. 395

Služba organista

in cerkovnika pri Sv. Vidu nižje Ptuj se razpisuje. Pojasnila daje župnijski urad. 638

Novi Bencin-motor

s 3 konjskimi silami se po ceni odda Karl Sinkovič, strojni ključavničar, Maribor, grad. 712

Išče se

spreten kovač, samostojen, ki bi vzel v najem kovačnico s stanovanjem, po pogodbi tudi lahko celo hišo. Več se izve pri Antonu Narat v Radvanju št. 56, pri Mariboru. 713

Mizarski in pekovski učenec se takoj sprejmeta. Oglasiti se je pri g. Jos. Kolarčič, Franc Jožefova ulica št. 9 v Mariboru. 708

Kmetovalci, pozor! Proda se borov gozd, 8 do 10 oralov, ob lepi cesti pri Sterntalu. Vpraša se pri gosp. Al. Sagaj, kaplan pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. 705

Vdova, 36 let stera z dvema otrokoma, lepim gospodarstvom, se želi v svrhu ženitve seznaniti s starejšim gospodom z 8—9000 K. Pisma pod št. „Srečna bodočnost“ Lipnica (Leibnitz) pošto ležeče. 704

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Kmečke posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani, po g. e. kr. notarju Korber v Sevnici, bo

dne 16. junija 1913 dopoldne ob 8. uri na licu mesta in sicer najprej v Podgorju, potem pa v Podvrhu dražba zemljišč vl. št. 1, k. o. Podgorje in vl. št. 5, k. o. Podvrh, obstoječih iz in sicer: I. vl. št. 1, k. o. Podgorje: hiše, gospodarskega poslopja, kozolca, 1 vrta, njiv, travnikov, gozdov, vinogradov in pašnikov v skupni izmeri 1 ha 20 a 85 kv. m; II. vl. št. 5, k. o. Podvrh: 1 kleti, 1 vinograda in 1 travnika v skupni izmeri 65 a, 39 kv. m s pritlikino vred, ki se stoji iz različnega gospodarskega orodja.

Nepremičninama, ki ju je prodati na dražbi, je določena vrednost na ad I. 14.302 K 96 vin., ad II. 1319 K 24 vin., pritlikini na ad I. 922 K, ad II. 172 K. Najmanjši ponudek znaša ad I. 10.150 K, ad II. 995 kron; pod tem zneskom se ne prodaja.

Prodaja se vsako zemljišče posebej. S tem v smislu par. 177 i. r. odobrene dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljišni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, predledati pri spodaj oznamenjeni sodniji, v sobi št. 8 med opravljenimi urami. 697

C. kr. okr. sodnija v Sevnici, oddelek II.
Dne 13. maja 1913.

C. kr. sodnik:
Dr. Fischinger.

Lekarna

Ernst Scherks: Podčetrtek

priporoča najboljšo sredstvo proti kurjim očem, ki odstrani vsako kurje oko brez bolečin. 1 stkl. 60 vin. Mazilo proti trganju in revmatizmu. Bolečine ponehajo takoj po uporabi. 1 st. 1 K.

Pravi balzam. 1 st. 20 vin. — Želodčne kapljice, najboljšo domače sredstvo pri želodčnih slabostih in težkočah, pri pokvarjenem želodcu itd. 1 stkl. 20 vin. in 40 vin. — Vse vrste živinskih prahov po receptih priznanih živinozdravnikov. — Pošilja se s pošto vsak dan. 646

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Posojilnice v Rajhenburgu, zastopane po g. e. kr. notarju Korber v Sevnici, bo

dne 21. junija 1913 dopoldne ob 7. uri na licu mesta v Haselbachu

dražba zemljišča vl. št. 39, k. o. Haselbach, obstoječega iz hiše, gospodarskega poslopja, svinjaka, njiv, travnikov, gozda, pašnikov, vinogradov, v skupni izmeri 3 ha 2 a 47 kv. m s pritlikino vred, ki sestoji iz slame, 5 sodov, 1 posode za mast, 2 škafov, 1 preše in drugega gospodarskega orodja.

Nepremičnini, ki jo je prodati na dražbi, je določena vrednost na 2.757 K 38 vin., pritlikini na 94 K 60 vin.

Najmanjši ponudek znaša 1902 K, pod tem zneskom se ne prodaja.

Dražbene pogoje, odobrene v smislu par. 56 i. r. in listine, ki se tičejo nepremičnine (zemljišni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodniji, v sobi št. 8 med opravljenimi urami.

Dne 13. maja 1913.

C. kr. okr. sodnija v Sevnici.

C. kr. sodnik:

Dr. Fischinger.

Cefire
1913

Ne smete pozabiti,

da dobro in pristno barvno blago vsakdo direktno pri izdelovalcu najbolje in po ceni kupi.

Kanafase
1913

Kdor rabi lanene in bombažaste kanafase, cefire, rjuhe, damaste, batiste, svilo, atase, blago za dame in gospode, platno, brisače in druge tkanine, naj se obrne na znano kršćansko trgovko

Jaroslav Marek ročna tkalnica št. 72. V Bistrem pri Novem mestu ob Met. Češko. Vzorci se pošiljajo zastoj in franko.

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov cefira, delena, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 16 kron, prve vrste za 20 K, najkrajše vrste za 25 K franko po povzetju. — Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — Srajce za gospode iz cefira in oksforda 1 komad po K 1'80, 2'20, 2'60, 3'—, 4'— in 4'50. — Odjemalcem najmanj 6 srajc pošiljam poštne prosto. — Pri naročilih zadošča navedba širine vratu. — Dopisuje se slovensko. — V enem letu nad 300 priznalic od Slovencev. 690

Viljem Abt, razpošiljalnica perutnine
v Mariboru

kupuje po najboljših dnevnih cenah vsako možno raznovrstne perutnine (kokoši, piščance, kapune, race, gosi, purane) in jajc. Vešči nakupovalci ali pošiljatelji perutnine se iščejo. 706

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

naznanja, da obrestuje vse od dne 15. majnika 1913 naprej došle hranilne vloge po

5%

Sprejema tudi hranilne knjižice drugih hranilnic kot vloge, ne ds bi se tem obrestovanje kaj prekinilo. 655

Za nakup se išče kmečko gospodarstvo

ne predaleč od železnice in cerkve. Poslopja in posestvo mora biti dobro ohranjeno. Plačilne pogoje in dolgove se naj natančno navede. Dopise le v nemškem jeziku pod naslov: »Franc Edlhofer« na upravo »Realitäten-Markt«, Gradec, Hamerlinggasse št. 6. 683

Razpis kleparskega dela.

Pri župnijski cerkvi v Št. Lovrencu nad Mariborom se bo prenovila streha na stolpu. Vse za to potrebno kleparsko delo se takoj odda.

Ponudniki, kleparji-mojstri, ki garantirajo za najsolidnejšo izvršitev, naj se tekom 14 dni oglasijo z offeri pri podpisnem načelniku.

Cerkveno-konkurenčni odbor Št. Lovrenc nad Mariborom, dne 28. maja 1913.

Anton Brezočnik, l. r.

Za nakup se išče! hiša s trgovino

z ali brez zaloge blaga s primernim naplačilom. Ponudbe le v nemškem jeziku na naslov: »Alojzij Gärtner« na upravo »Realitäten-Markt«, Gradec, Hamerlinggasse 6. 686

Velika narodna trgovina Karl Vanič : Celje

81 priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno k asne novosti za pomladanske obleke, po zelo nizkih cenah, Ostanki pod ceno. Postrežba točna in solidna. Vzorci na razpolago.

Za nakup se išče posestvo z gostilno!

Biti mora dobro idoča gostilna, najraje v kakem trgu ali na deželi. Plačilni pogoji in dolgovi se naj navedejo. Ponudbe se naj pošljejo le v nemškem jeziku pod naslovom: »Jurij Gründler« na upravo »Realitäten-Markt« Gradec, Hamerlinggasse 6. 685

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4—
14 karatne zlate ure za gospode	40—
Srebrne ure	K 6'50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9'50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13—
Ploščnate ure iz kovine	6—
Srebrni pancer-verižice	2—
14 karatne zlate verižice	20—
Amerikanske zlate double-ure	10—
Goldin Roskopf ure	4—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoče	K 5—
14 karatne zlate ženske ure	19—
Viseče stenske ure na nihala	10'80
Kuhinjske ure	2'40
Budilke	3—
Budilke z dvojnimi zvoncem	8'50

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Za nakup se išče vila

najraje na deželi, a ne prevelika. — Vila bi naj bila tudi pripravna za preskrbo in stanovanje tujcev. Plačilni pogoji in dolgovi se naj natančno navedejo. Dopisi se naj pošiljajo le v nemškem jeziku na naslov: »Karl Meisner« na upravo »Realitäten-Markt«, Gradec, Hamerlinggasse st. 6. 684

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna priznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mall dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštne prosto.

Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Darila za birmance.

Kmalu pride zopet čas, do bodoje prevz. knez in škof delili po mnogih župnijah zakrament sv. birmen. Navažno dobijo birmanci od svojih botrov tudi primerna darila. Mnogokrat dela botrom največ preglavice, kako darilo naj bi dali svojim birmancem. Po našem mnenju je najboljšo, da naložijo botri birmancu, ako je mogoče, primerno svoto denarja v posojilnici in otroku izročijo knjižico ter birmanca tako učijo štediti. Za spomin pa mu naj še kupijo lep molitvenik in lep rožni venec. A pri nakupovanju molitvenikov naj botri ne gledajo na lepo vezavo, na krasne platnice, temveč na lepo vsebino molitvenika. Zato upamo, da bomo botrom ustregli, ako jim nasvetujemo, katere molitvenike naj kupijo svojim birmancem za spomin.

Mi najbolj priporočamo sledeče molitvenike:

1. Sv. opravilo

Spisal župnik Jožef Čede, natisnila in založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Ta molitvenik je sestavljen natančno po Katekizmu in obrednih knjigah. Obsega krasno in poučno razlago celega cerkvenega leta. Ima vse navažne pobožnosti, 6 raznih sv. maš, pouk o zakramentih, molitve za popoldansko službo božjo in 73 najlepših pesmi. Ta molitvenik najtopleje priporočamo kot darilo za birmance. Stane pa z rudečo obrezo K 1'30, v zlati obrezi pa se dobi v raznih finih vezavah po K 1'50, 1'70, 2'60 in 2'70. Primeren je za birmance od 10 let naprej.

2. Malo sv. opravilo.

Ta je krajši posnetek iz prejšnjega molitvenika. Je lep in poučen ter primeren za otroke od 7 do 10 let. Stane pa v rudeči obrezi 70 vin., v zlati pa 1 K.

3. Prijatelj otroški.

Spisal dr. J. Somrek. Ta molitvenik je prav primeren za otroke od 7. do 10. leta. Je jako poučen in obširen ter stane v priprosti vezavi 40 vin., z zlato obrezo pa 50 vin.

4. Venec pobožnih molitev in sv. pesmi.

Ni ga molitvenika, ki bi imel tako krasno premissljevanja in tako pobožno navdahnjene molitvice, kakor je ta. Obsega tudi nad 600 prelepih cerkvenih pesmi. — Primeren je posebno za birmance obojega spola, ki imajo glas za petje. Stane v rudeči obrezi 3 K, v navažni zlati obrezi 3 K 50 vin., v fini vezavi pa 4 K in 4 K 20 vin.

5. Družbine bukvice.

Spisal J. Rozman. To je molitvenik za vsa kršćanska dekleta, ali so pri Marijini družbi ali ne. Mirno lahko rečemo: Za dekleta ni boljšega molitvenika kakor je ta. Ta knjiga je primerna za dekleta od 12. leta naprej. Stane v rudeči obrezi 3 K, v navažni zlati obrezi 3 K 50 vin., v fini vezavi pa 4 K in 4 K 20 vin.

Te molitvenike torej botrom res iz prepričanja priporočamo kot primerna darila za birmance. Dobi se vsi ti molitveniki v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kamor se naj piše po-nje. Poština stane za prve tri 10 vin., za zadnja dva pa 20 vin.

V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru pa se dobijo tudi lepi rožni veneci vsake vrste od 15 vin. do 2 K 50 vin. komad.

Botri, poslužite se pri nakupovanju birmanskih daril letos posebno Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta, št. 5. Tiskarna je naše domače, slovensko podjetje, ki vam bo točno in dobro postregla!

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom.

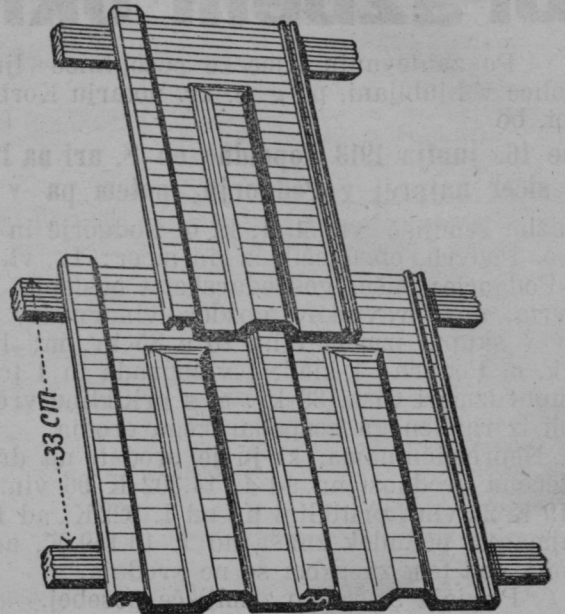
Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami.

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

698

Spretni zastopniki se sprejmejo.

„Titania“ brzoparilnik za živinsko krmo

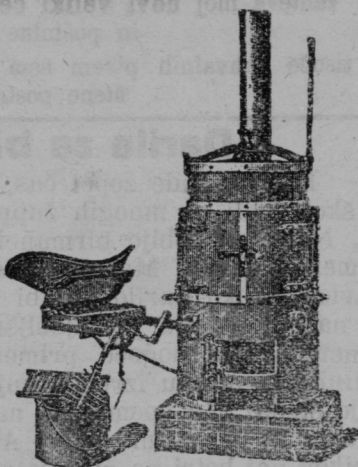
zdelan iz kovanega železa in močne pločevine

Nenavadno hiter razvoj pare.

Vsako kurivo porablivo.

70% prihranka na kurivu.

Na željo se odda tudi s posebno, zakonito zavarovano pripravo za žganje-kuhu.

S patentovano mečkalnico in z zakonito zav. pripravo za gretje vode.

Posebni vložki za kuhanje perila.

Tisoči že v rabi.

Ceniki na željo za stonj in franko.

Zastopniki se iščejo.

Delavnice Titania, Wels 136, Zg. Avstr.

Največja specialna tovarna brzoparilnikov na Avstro-Ogrskem. (Nadalje se izdelujejo vsi poljedeljski stroji najboljše kakovosti in se prodajajo pod jako ugodnimi placilnimi pogoji).

Generalno zastopstvo za Kranjsko in Štajersko: Franc Asen v Gradcu, Mariengasse št. 22.

Za birmo najnovejše volneno blago, batisti, cefirji židane rute, vence za dekleta, kakor tudi najnovejša izbira za moške in za fante za obleke, klobuki, srjace itd. po znižanih cenah pri

Jos. Druškoviču v Slov. Gradcu.

Družinske hiše

novozidane, 6 minut od glavnega kolodvora v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri g. Maček, Krčevina pri Mariboru št. 187. 419

XXXXXXXXXXXX

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona:

Nahrbtniki (Rucksäcke) v veliki izbiri po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krožniki, servijete.

Lampijoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zalog šolskih in pisarniških potrebščin.

Lasna za oga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki. Doplnilce savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

Klavirje, pianine in harmonije

boljboljši pianini, Stelzhamer in Höpfigel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega orodja, stran in dvornih tvrdk: Bösendorfer, H. Heitzman (naj- in učitelj „Glasb. Matice“ Ljubljana)

Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri 15 kron meni vsakdo na obroke po prvovrsten instrument gori imenovanih sloviti tvrdk z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine! Velikanska zaloge najb. violin, harmonik, citer, tamburic itd. po najnižjih cenah. Zamenjava najugodnejša. Uglasevanje in popravlila točno in cenno. 968

Slovenci! Širite Slov. Gospodar!

Na svetu

že povsod poznajo izborno razkužilo Lysoform (orig. steklenica 50 vin.) za umivanje rok in instrumentov, za vsakdanjo intimno damsko toaleto, dalje za vsake vrste odpravljanje duha, vendar

vlada

še povsod nevednost o tem, da izdelujemo tudi izborno razkužilo za usta, ki je znanstveno preizkušeno in učinkuje točno in zanesljivo. — To razkužilo za usta

Lysoform s poprovo meto

Poiskujte enkrat!

se prodaja v 100 gramskih steklenicah po K 1.60. Malo kapljic v steklenico mlačne vode da izborno ustno vodo, ki takoj odstrani dihanje iz ust in konservira zobe. Silno izdatno zatorej jako ceno. Ena steklenica zadostuje ob vsakdanji dvakratni rabi za okoli tri mesece. Za grgranje pri nahodu, vratnem katarju, kašljanju, izborno preizkušeno.

Podučno od odličnega zdravnika spisano brošuro „zdravje in desinfekcija“ dobite zastoj po kemiku A. C. Hubmann, referentu „Lysoform“-tovarnic, Dunaj XX, Petraschgasse 4. (Mosse-44)

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice v Križevcih,

r. z. z. n. z.,

ki se bo vršil dne 15. junija 1913 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Predavanje g. nadrevizorja Vlado Pušenjaka in poročilo o zadnji reviziji.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1912.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

ODBOR.

Želodec

kot posredovalec prehranitve vzdržuje človeški ustroj. Zato se mora njegovo delovanje podpirati, ker je želodec prebavilni in vitilni organ.

Domače sredstvo, ki je napravljeno iz izbrano najboljših in učinkujočih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvrže in odstranjuje posledice nezmerne, napačne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorečico, naspotost, preobilo tvoritev kislin in krčevito bolelost, sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je „Dr. Rosa-Balzam za želodec“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

Švarila! Vsi deli zavojca nosijo postavno določeni varstveni znak.

Razpošilja se vsak dan.

Ena steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Po pošti, če se pošlje napre K 1.50, se pošlje mala steklenica, za K 4.70 dve veliki steklenici, za 8 K štiri velike, za 22 K štiri najst velikih steklenic franko na vse postaje avstro-ogrsko monarhije. Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

Izdelovalec in glavna zalog **B. Fragner**, lekarnar, c. kr. dvor. zal. Praga III, št. 203. Dobi se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

Pri revmatizmu in neuralgiji

lažja bolečina pri protinu, vsesava otekline členov in jih dela zopet gibljive; pri mrazu odstrani neprijetni mravljični občutek v kratkem času; za vribanje, masažo, obkladke in kopeli pripravi

KONTRHEUMAN

besedna znamka za (mentolesa-licilizirani kostanjev ekstrakt) pri ribanju, masiranju in obkladkih.

Ena tuba 1 krono.

Ce se pošlje naprej K 1.50, se 1 tuba } pošlje
" " " " " 5 " } franko
" " " " " 9 " } 10 "

Izdelovatelj in glavni založnik

B. Fragner, lekarnar in dvor. založnik Praga III, št. 203. 39—1

Pozor na ime izdelka in izdelovatelja.

Zaloge v Mariboru: W. A. König, Fridrich Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.

Zahvala.

Podpisani se vsem, ki so spremili našo ljubo mater k zadnjemu počitku iskreno zahvalimo.

Srčna hvala prečastiti duhovščini, sorodnikom in vsem, ki so posodili pot naši dragi rajni.

Sv. Lenart v Slov. gor. dne 22. maja 1913.

Anton Šuman, mož.

Franc, Anton, Alojz, Friderik, Helena, otroci.

699

Zahvala.

Potrži naznanjamo, da je nenadoma umrl naš zastopnik, gospod

August pl. Reinisch.

Rajni je bil vrl in nam drag sodelavec, ki je pošteno in vestno izvrševal svoj poklic z nenavadno požrtvovalnostjo.

Njegov spomin bomo ohranili vedno v čislju. Dunaj, 20. maja 1913.

707

B. Spiegler & sinovi.

LISTEK.

Carska krona in suženjska veriga.

Odlomek iz zgodovine bolgarske države. Po nem. izvirniku spisal A. M. (Dalje.)

Veliko noč je obhajal cesar v Preslavi. Po praznikih se je znova začel boj. Grška vojska je prikoralila pod silistrijsko obzidje; kmalu nato je došla cesarjeva mornarica v mestni pristan. Svjetoslav se je moral podati v boj; bil je poražen in potisnjen nazaj v mesto. Trimesečno obleganje se je pričelo z vsemi grozotami. Grška mornarica je s svojim ognjem strašno pritiskala na Ruse, ki so vsled lakote zboleli. — Svjetoslav ni imel več nobene konjenice, kajti Ogrin in Pečenegi so se ločili od njega. Obup se je polotil Rusov, kojih položaj je bil brez tolažbe in brez upa. Tedaj je sklenil veliki knez, biti odločilno bitko. Vršila se je 22. julija. Udeležile so se krvavega meteža cele ruske žene, oblečene v moška oblačila. Vendar je bila zaman vsa ruska hrabrost. Svjetoslav je ponudil, ko je že pokrivalo bojišče 40.000 trupel njegovih sobojevnikov, cesarju mir in Tzimikes, ki je imel tudi sam velike izgube, je sprejel ponudbo. Veliki knez je dosegel prosto pot za ostanke svojih čet in moral brez odloga zapustiti Bolgarijo. Ruski junak ni več videl domače zemlje. Pri slapovih Dnjepra so prežali na njega plenaželjni Pečenegi in ga ubili. Le malo Rusov je dospelo v domovino z žalostno novico, da je ljudski knez umrl v najlepši moški dobi. Iz Svjetoslavove lobanje je dal napraviti pečeneški poglavar Kurja posodo z napisom: „Po tujem si hrepenel, a izgubil si lastno“.

Zmagoslavno se je povrnil cesar in carigrasko ljudstvo ga je častilo z navdušenimi izjavami. Že je stal z zlatom okovani voz zmagoslavja pripravljen, da bi stopil na njega cesarski junak in ga peljal po okrašenih ulicah glavnega mesta. Toda Janez je odklonil to čast. Postavil je v voz podobo Matere božje, katero je prinesel iz Bolgarije, sam pa je skromno sledil v sprevodu.

Kdo pa je bil mladi mož, ki je korakal za cesarjem s krasno krono na glavi? In kdo je dragoceno opravljena žena na njegovi strani? Ta dva se ne veselita; bol in žalost se razodeva na njunih obrazih. Car Boris II. je in njegova žena. Izvoljena sta bila, da povečata cesarjevo zmagoslavje, kajti danes sta vjetnika onega, ki je prišel pred nekaj tedni v Bolgarijo s pretezo, da hoče osvoboditi deželo pred Rusi.

Sijajni spreved je došel na trg cesarja Avgusta. Pred stebrom Konstantina Velikega se cesar ustavi, se obrne vpričo vsega ljudstva na bolgarskega carja in mu ukaže, odložiti znake njegovega visokega dostojanstva. Boris uboga. Potem vzame Tzimikes bolgarsko biserno krono in koraka dostojanstveno proti krasni Zofijini cerkvi. Stopi v cerkev in položi pred oltar krono kot zahvalni dar za podeljeno zmago. Pridobil je vztočno-rimski državi novo pokrajino, Vzhodno Bolgarijo.

In kakor pred 300 leti, je Donava zopet obmejn reka na severu vztočno-rimske države.

Car Samuel.

Nad Carigradom je visela temna poletna noč. Le posamezne zvezde so bliščale skozi brezkončni plašč oblakov. Na severo-zapadu se je svetilo raztegneto svetlo znamenje, podobno velikanskemu repu — zvezda repatica. Z grozo in strahom so gledali vsako noč prebivalci vztočno-rimskega glavnega mesta strašno nebeško znamenje, ki je visejo že 2 meseca nad

njihovini glavami. Kaj je pač naznanjal skrivnostni del brezkončnega vsemirja? Ali vojsko, kugo, lakoto, ali veliko nesrečo, ki grozi cesarskemu dvoru? S temi vprašanji so se mučili ljudje, a bilo ni nikogar, ki bi jim razrešil neumljivo uganko, katero jim je zapisalo nebo pred oči.

Nekega večera pa ni bilo več strašnega znamenja, in prebivalci Carigrada so se oddahnili. Zareči rep na nebesnem svodu se ni prikazal več. Preteklo je nekaj mesecev, od kar se je prikazala zvezda-repatica. Bilo je to prosinca 1. 976, ko je razburila Carigrad pretresljiva novica: „Cesar je umrl!“ Janeza Tzimiskesa, ki se je vrnil od zmagonosnega pohoda v Mezopotamijo in Sirijo, je zastrupil sluga ministra Bazilija. Njegova smrt je bila znamenje za krvave upore v Mezopotamiji, Spodnji Italiji, posebno pa v Bolgariji.

Davno so že Bolgari prokleli verige, katere jim je nadel Janez Tzimiskes. Toda močne grške posadke v njihovih mestih so jim zabranjevale vsak poskus, da bi se otresli suženstva. Tedaj je vstal mož, ki je začel z drznim činom pripravljati bolgarsko ljudstvo na prihod onega velikega dne, ko jim bo zopet zasvetila zarja svobode in neodvisnosti.

Ta mož se je imenoval Samuel. Bil je najmlajši sin Šišmanov, carja Zapadne Bolgarije. Šišman ni več živel. Pripovedka pravi, da je ukazal Samuel umoriti celo očeta, s katerim se je sprl. Gotovo je imel Samuel vladohlepno dušo, a tudi vse dobre lastnosti, ki jih mora imeti velik mož za časa narodne stiske. Pred vsem ga je vodila misel, da pridobi Bolgariji zopet prostost in ji izvojuje prejšnjo moč. Skušal je premagati vse ovire, ki so ga ovirale na tej poti. Tako je dal umoriti, kakor se pripoveduje, svojega lastnega brata Arona s celo njegovo družino, ker se je poskušal postaviti na čelo narodnega gibanja. Tudi ostala dva Samuelova brata nista umrla naravne smrti. David je bil ubit takoj v začetku vstaje v Macedoniji od vlaških pastirjev. Mojzes pa je padel, začet od kamna, pri obleganju mesta Sera.

Ko je došla novica, da so se Bolgari dvignili in posadke že prepodili iz utrjenih mest, se je polastil celega cesarskega dvora kakor tudi prebivalstva, velik strah. Mislili so, da je bolgarska moč uničena za vedno, a prišlo je veliko razočaranje. Bolgarski lev je bil samo omamljen in sedaj se je zopet prebudil iz svoje omočice.

Izza spojitve Bolgarije z vztočno-rimsko državo, živel sta dva brata, prejšnji car Boris II. in Roman, v Carigradu. Boris je opravljal častno službo vrhovnega vojskovodje v cesarski armadi. Komaj je došlo poročilo, da se je Bolgarija otresla jarma, že sta trdno sklenila, pobegeti iz Carigrada. Posrečilo se jima je, pobegeti v temni noči na brzih konjih osvojenim Grkom. Zgodilo se je tako hitro, da ni imel Roman niti časa, da bi odložil grško nošo. Da bi privoščila sebi in izmučenim konjem počitka, sta se ustavila v nekem gozdu, ki je bil žena bolgarskih tien. Tedaj zaslišita v bližini udarce sekire. Borisa je gnalo hrepenenje, da bi slišal v tej gozdni samoti glasove svojega materinega jezika in nadjajalo ga je upanje, da najde Bolgara, ki bi mu podal važnih novic o hipnem položaju Bolgarije, posebno o obsegu in vodstvu upora. Kmalu je zagledal bolgarskega kmeta, ki je z žilavo roko podiral hrast. Boris se mu je približal. Najpoprej presenečen, potem pa z mrkim in nezaupnim očesom je gledal drvar mladega tujca v grški obleki.

„Blagoslovi te Bog, brate!“ je dejal Boris s prijaznim glasom; „srečen sem, da te najdem tukaj. Prosim te, povej mi, kaj veš o dogodkih zadnjih dni.“

Kmet je pogledal še temneje ko poprej. Z nezaupnim pogledom je motril tujca od glave do nog.

„Kaj te nosi semkaj, varljivi grški pes?“ je za-

tey je podprl z dokazom, ko je vzel čebeli vid in vonjavo, pa je vkljub temu priletela nazaj v dve angleški milj oddaljen panj.

Davek za odpravo pijancev. Poseben davek so uvedli mestni očetje v Kersonu na Ruskem. Sklenili so, da bo vsak pijanec, katerega dobijo na cesti tako pijanega, da ne bo mogel obvladati svojih nog in bi moral biti vsled tega odpeljan domov, moral plačati poseben občinski davek. Ta davek je večji ali manjši, ker je odmerjen po premoženju pijančevem. Pri letnih dohodkih 1000 rubljev se plačajo 3 rublji, pri dohodkih do 3000 rubljev je treba šteti 50 rubljev, še pri večjih dohodkih pa 100 rubljev.

Češko-nemška narodnostna meja meri čez 800 kilometrov, nemško-madžarska 150 km, nemško-slovaška 200 km, nemško-poljska 800 km. Nemško-poljska meja se tiče le deloma tudi Avstrije. Po razsežnosti narodnostne meje je razvidno, kako je ogrožena slovanska zemlja po tujem, zlasti nemškem in madžarskem nasilju. Tudi slovenski mejaši imajo stražiti dolgo mejo svete materine zemlje in odbijati silne navale zemlje lačnih tujcev. Pomoč vrli armadi — Slovenski Straži!

Hiša s 100 nadstropji. V Novem Jorku so pričeli graditi novo nebotično hišo, ki bo za enkrat najvišja v Novem Jorku. Imela bo 100 nadstropij in bo 400 m visoka. Stavbeni stroški so proračunani na 30 milijonov dolarjev (125 milijonov kron).

Kuharica zadela glavni dobiček. Glavni dobiček ogrskih srečk v znesku 300.000 K, je zadela kuharica Elizabeta Nyari. Nyari je takoj pustila službo in si namerava pred vsem privoščiti nekaj tednov počitka.

Balkanska razstava v Moskvi na Ruskem. V začetku letošnje letine se bo otvorila v Moskvi balkanska razstava. Namen te razstave je, seznaniti ru-

vpil grozeče. „Poberi se hitro, ako ne, se boš kesal, da si me skušal s svojo hinavščino!“

Boris se ni dal motiti. Stopil je tik neprijaznega moža, da bi ga z dobrim prigovarjanjem poučil in ga rešil zmote.

„Naj te ne vara moja obleka“, je govoril z milim glasom. „Jaz sem begunec, ki je bil prisiljen, živeti na cesarskem dvoru. Jaz sem Boris, car tvoj in sin carja Petra.“

Tedaj je kmet hudo zaklel.

„Kako, ti hočeš biti Bolgar in zraven še car Boris, sin carja Petra? Ti si Grk in prišel si v našo deželo, ker te je poslal prokleti cesar, da bi skrivoma za njega poizvedoval, kaj dela naše ljudstvo. Poznamo vas, vi ste hinavski psi. Tepli ste nas in mučili, vsak izmed vas je stekel pes. In stekli psi se morajo pobiti predno ugriznejo.“

V tem hipu je dvignil sekiro. Boris je iztegnil roko in mu hotel braniti in že je priletela sekira na njegovo glavo in brezglasno se je sesedel nesrečni car v svojo kri. Bolgar je menil, da je storil svoji domovini uslugo, ker je ubil tega „Grka“. — Tako je umrl Boris II. Niso ga predramile solze in tožbe bratove, ki je potoval dalje z dragim mrličem.

Samuel je prijazno sprejel ubeglega carjevega sina, a bolgarsko ljudstvo ni hotelo o njem ničesar slišati. Svetila mu je že plemenitejša zvezda, kakor je bil potomec slabega Petra. Ves up in vsa zaupljivost Bolgarov se je obrnila v Samuela. Roman se je moral zadovoljiti, da je bil imenovan za poveljnika trdnjave Skoplje v Macedoniji.

Kmalu je Samuel očistil z mogočno roko Bolgarijo zadnjih ostankov grškega vladarstva. Upirajoč se na slovansko ljudsko moč, je prekosil kmalu celo Simeonove uspehe. In kar je bilo pred njim nekaj nezasišnega, je on storil in si nadel naslov „Cesarja Slovanov“. Sedaj je dospela bolgarska država na vrhunec svoje moči in svojega obsega. Razprostrala se je od bregov Donave pa do Črnega morja; na jugu so segale meje v Tracijo in do Termopil, na zapadu se je končevalo z obalo Jadranskega morja; glavno mesto je bila krasna Prespa. Seveda, do danes ni preostalo drugega od carskega mesta kakor razvaline. Pozneje je prestavil Samuel stolico v mično ležečo Ohrido, kjer je bil tudi nadškofov sedež.

V Carigradu so kmalu spoznali nevarnost, ki preti državi od vladarja Samuela. Cesar Bazilij II., ki je tedaj sedel na prestolu, je storil vse, da bi jo odvrnil. Od zdaj naprej ga je vodila le edina misel: strmoglaviti Samuela in njegovo moč ter Bolgarijo spremeniti zopet v grško provinco.

Leta 981. je korakal Bazilij, ki je bil tedaj še le 25 let star, z vojsko proti Samuelu in Bolgarom. Mislil je, da jih bo lahko prijel pri Sofiji, kjer je zasedel Samuel okoliške višine. Za hrbtno grške armade je zavaroval prelaze po svojem poveljniku Leonu Melissenu. 20 dni je grški cesar oblegel Sofijo; toda vsi njegovi napadi so bili odbiti. Trpela je njegova vojska radi pomanjkanja hrane, komaj, da se je dobila še krma za konje. Malosrčnost se je polastila grških vojakov in Bazilija samega. Začel se je umikati. Že je prehodila vojska dan hoda in utaborila se je, ko je napočila noč, v nekem gozdu. Nenadoma je napolnila nadnaravna svetloba vso okolico. Z nebes se je zaskril ognjen meteor z dolгим, žarečim repom in se razpršil ob neštetih iskricah ob nasipu tabora. Ta naravni dogodek je navdal praznoverni srca vojakov s strahom in bojaznijo. Razlagali so si prikazen za predhodnico hude nesreče. Drugega dne je prispela vojska do ožine, ki je znana po imenu „Trajanova vrata“. Naenkrat so se prikazali na višinah bolgarski vojaki. Gosto, kakor toča, so frčale puščice in kopje na Grke, ki se niso mogli braniti v ozkih soteskah. (Dalje prih.)

Iz celega sveta.

Policijski pes izsledil tatu. Nekemu gostilničarju na Moravskem je bilo ukradenih 800 K. Takoj je bilo brzojavljeno po policijskega psa. Pripeljali so psa v hišo okradenega gostilničarja. Dasi je med tem časom prišlo dokaj ljudi v gostilno in zopet odšlo, je pes vendar kmalu zavohal sled za tatom. Tekel je iz gostilne po vasi in se ustavil pred zadnjo hišo, kjer je začel lajati in se ni hotel ganiti z mesta. To so ponavljali trikrat in pes je šel vedno v isti smeri proti zadnji hiši v vasi. Sum je padel takoj na posestnika, ki je v isti hiši stanoval. Odvedli so ga v preiskovalni zapor. Pozneje se je izkazalo, da je on tat.

Kako je na Portugalskem v verskem oziru. Neki lizbonski župnik se brani prestopiti prag pokopališčne kapele v bogoslužne svrhe, kajti kapela je postala svetna last in je tudi svobodomiselnosti in prostozidarjem na razpolago za njihove prireditve. Vsled tega se neki časopis zaganja v dotičnega župnika, češ, zakaj pa gre potem obhajati, ko nese Najsvetejšo „v žepu kakor smodko ali tobačnico“. „Svobodomiselnost“ portugalska zakonodaja je namreč prepovedala, da bi smel iti duhovnik k previdenju v duhovniški obleki ali s kakimi drugimi javnimi znaki sv. opravila; da, celo talarja ne sme imeti, marveč iti mora kot zasebnik. Sedaj je pa ta svobodomiselnost gospoda še tako nesramna, da se radi svojih lastnih izjemnih postav še norčuje iz duhovnikov.

Zanimiva lastnost čebel. Nekateri učenjaki so trdili, da imajo čebele nenavadno močno vonjalo, s katerim začutijo cvetlice v daljavi poldruga angleške milje. Zdaj pa je dokazal Gaston Bonnier v Parizu, da čutijo čebele cvetlice le na majhno oddaljenost, a da imajo poštanim golobom podoben smisel. Svojo trdi-

ske javnost s sedanjim kulturno-gospodarskim stanjem Bolgarije, Srbije, Črne gore in Grške. Zgodovina balkanske vojske bo tvorila poseben oddelek. Razstava bo nameščena v zgodovinskem muzeju (palači, v kateri se hranijo znamenite zgodovinske stvari).

Zaklad v hlevu. List „Gorenjec“ poroča iz Cerkelj pri Kranju na Kranjskem: Nenadna sreča je doletela posestnika Ivana Galjota iz Cerkelj, št. 48, po domače Knet. Ko je prišel dne 15. aprila zjutraj v svoj živinski hlev, je dobil 30 cekinov v jaslih. Podgana je preluknjala ponoči zid, v katerem se je nahajala lesena omarica in iz nje so padali cekini v jasli. Najmlajši cekin ima letnico 1568, najstarejši pa 1514. Šest jih je tako velikih, kakor naši goldinarji, drugi pa so v obliki podobni sedanjim 20kronskim cekinom. Ti manjši cekini imajo različne letnice. Imena kraljev so: Venceslaj, Ferdinand, Sigismund, kralj poljski, in Ivan, kralj ogrski. Eden ima napis: Mihael, škof solnograški. Dva cekina imata pa turški napis. Kakor vse kaže, je moral biti denar prinesen iz Ogrskega in ga je dotični lastnik bržkone zazidal iz strahu pred Turki. Hiša Knetova je sploh zgodovinska. Še pred par leti se je videla na njej podoba konja z letnico 1508, katera pa je izginila ob predelavi hišnega poslopja. Omenjam še, da je dobil Knet v gnoju še tri cekine isti dan, tako, da je sedaj v posesti 33 cekinov. Dobival je pa že dalje časa med gnojem take rumenjake, a je mislil, da je čisto navaden „pleh“, in se ni brigal za nje. Knet je nesel cekine pokazati v Ljubljano v muzej.

Saljiv račun. Sedem sveč gori. Dve se ugasneta. Koliko jih še ostane? — Samo dve, ker ostalih pet je zgorelo.

Ušlo mu je. Krčmar vinskega trgovcu: „Zakaj pa rdeče vino dražje prodajate kakor belo?“ — Vinski trgovec: „Ali mislite, da dobivamo barvozastonj?“

Znano je, da se kupuje

pri staroznani domači zanesljivi veliki trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro: **Sukneno blago** (št. f) za moške in dečke, **Novomodno volno** za ženske in dekleta, **Najnovojše perilno blago** za obleke in bluže, **Platno belo in pisano** za srajce in spodnje hlače, **Blago za posteljo, za rjuhe** brez šiva in matrace, **Srajce izgotovljene** vseh vrst za moške in ženske, **Predpasnike veliki izbor** za prati in s črnega atlasa, **Zmiraj novosti robcev** iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zato prej pošljem na zahtevanje

zastonj

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

Karl Worsche, Maribor M.
Gospodska ulica št. 10.

Kdor ve razločiti dober likér od slabega, se ne da preslepiti s ponaredbami, ampak zahteva pristni

Po slabem pitju
Si bolan,
Od tega boš
Vesel, močan!

•FLORIAN• ne slabi in ne omami, ampak daje
moč in veselje do dela.

Dobro blago! Točna postrežba!

Važno za birmance in botre!

**Velika slov. trgovina
Ivan Veselič & drug
v Ormožu in pri Vel. nedelji**

je dobila ravnokar celi vsigon svežega novega blaga, katerega je naročila nalašč za birmo, ter ima v zalogi belo blago in vense za birmanke, kakor tudi primerno blago za birmance. Nadalje vse vrste drugega manufakturnega blaga po nizkih cenah. — Kupite torej vse potrebščine v tej trgovini, kjer boste solidno in dobro postreženi.

Franc Pleteršek,
zaloga pohištva
Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne postelje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovenu.

Serravallovo železnato kina-vino

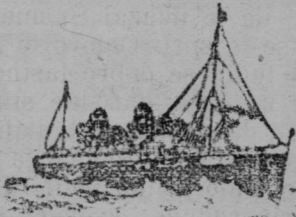

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikovna in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izberan okus. Nad 7000 zdravniških priporočil.

**I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcelona.**

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2-60 in po 1 liter 4 K 4-80.

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

**Havre v
Nevyork**

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetijske posojilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“.

J. Fauland v Ptuj

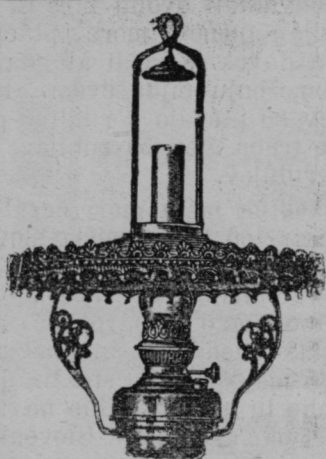
trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča.

Najboljše sredstvo proti

**PERONOSPORI
FORHIN**

Sadje in vinorejci rabite v lastnem interesu „bakreno-žvepleni prašek“ proti plesnobi „Bagol“ za uničenje črva kiseljaka „kalifornijski drobec“ proti sadnim škodljivcem, gosenični list proti gosenicam itd., „Laurina“ za polno pokončevanje škodljivcev, „Lauril-karbolin“ za pokončevanje po zimi, „Lauril dravečni vesek“ za cepljenje, „Inneumlin“ za ne-žne cvetlice, „Nikotin Quassia izvleček“ za škropljenje drevesnic, „Topomer“ proti poljskim mišim, „Pampil“ proti osam in drugim žuželkam. — Zahtevajte natančni popis in podatek o uporabi zastonj in poštnine prosto od glavnega zastopa „Forhin“ tovarna za izdelavo sestav za škropljenje vinogradov:

Konstantin Effer, Dunaj XIX,
513 Gatterburggasse 23. (Bock-Herzfeld).

**Edina štajerska narodna steklarska
Na debelo!**

Franc Strupi, Celje
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Trgovina s Na drobno! Trgovina z
špecerijskim blagom Na debelo! moko in dež. pridelki

Ivan Ravnikar
Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam zanesljiva kaljiva semena n. pr. jamčeno domačo in nemško deteljo, peso rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od trdke Mauthner.

Glavna zaloga Solidna Glavna zaloga
vrvarskega blaga postrežba. suhih in oljnatih barv

Sanatorij „MIRNI DOM“

p. Gornja Kungota pri Mariboru.

Zdravišče za živčne in notranje bolezni z individualnim zdravljenjem z izvrstno oskrbo in zmernimi cenami. Medicinalne kopeli. Lastnik in šef zdravnik

Dr. Fr. Čeh.

**Najboljša vsakovrstna dalmatinska
vina se dobe edino-le pri:**

razpošiljalnici in zalogi

dalmatinskih vin

Glavni trg 8 **Celje** Glavni trg 8

Zahtevajte cenike!

Zdravilišče z žveplom. **Varaždinske Toplice**
(Hrvaško).

Železniško in poštna postaja, telefon, brzojav.

Novo zdravilišče z elekt. razsvetljavo.

Staroznano, radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C. jako priporočljivo proti

protinu, revmatizmu, ischias i. t. d.
Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, žleznah in črevesnih boleznih.

Elektr. masaža. — Blatne in solne kopeli. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hoteli. — Krasna okolica. — Vojaška godba.

Prospekte pošilja gratis. 530 Prospekte pošilja gratis.

Alojz Šumenjak

trgovina manufakturnega, špecerijskega blaga in železnine

**Sv. Benedikt v
Slov. goricah**

v posojilniški hiši,

priporoča svojo veliko izbor. Kupuje vsakovrstne deželne pridelke, kakor: jajca, maslo, surovo maslo, fižol, oves, pšenico, ječmen, vinski kamen, suhe gobe, itd., sploh vse deželne pridelke v vsaki množini po najvišjih cenah.

**LJUDSKA HRANILNICA IN
POSOJILNICA V CELJU**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“) v CELJU, Graška cesta števil. 9, I. nadstropje

obrestuje hranilne vloge po

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.